

únor 2002



verze 6.x

PASPORT

Evidence zařizovacích předmětů

autor programu:

Jiří Mosz

autoři příručky:

Jiří Mosz
ing. Vlastimil Rybola

distributor

2002 © ALIS, spol. s r.o. Česká Lípa

Obsah

Obsah	3
1. Základní popis	8
1.1. Návaznosti	8
1.1.1. <i>Pasport</i>	8
1.1.2. <i>KEO - Komplexní evidence obce</i>	8
1.2. Požadavky na hardware	9
1.3. Práva přístupu k datům	9
1.4. Různé verze systému.....	9
1.4.1. <i>Základní verze</i>	10
1.4.1.1. <i>Základní verze do 400 spravovaných jednotek</i>	10
1.4.1.2. <i>Základní verze nad 400 spravovaných jednotek</i>	10
1.4.2. <i>Verze pro malé majitele „LITE“</i>	10
1.4.3. <i>Rozšířená verze „SBN/R“</i>	10
1.4.3.1. <i>Reinstalace na rozšířenou verzi</i>	10
2. Kontextová nápověda	12
2.1. Nápověda k položkám menu.....	12
2.2. Nápověda k položkám editovaného souboru.....	12
2.3. Pohyb v celoobrazovkové nápovědě.....	13
2.4. Uživatelská komunikace PC FANDu	13
3. Popis základních funkčních kláves	14
4. Spuštění programu	15
4.1. Výběr provozovny	16
5. Instalace	17
5.1. Globální údaje	17
5.1.1. <i>Seznam provozoven</i>	17
5.1.2. <i>Zálohování celého systému</i>	18
5.1.3. <i>Informace</i>	18
5.2. Nástroje	18
5.2.1. <i>Nastavení barev</i>	19
5.2.2. <i>Ostrý katalog</i>	19
5.2.3. <i>Instalace síťového katalogu</i>	19
5.2.4. <i>Reinstalace sestav</i>	20
5.3. Údaje pro modul PASPORT.....	20
5.3.1. <i>Instalace pro modul PASPORT</i>	20
5.3.2. <i>Výběr provozovny v každém modulu</i>	21
5.3.3. <i>Instalace pro celou úlohu</i>	21
6. Číselníky	22
6.1. Číselník obcí a ulic	22
6.2. Číselník konstrukčních prvků	23

6.2.1. Určení rozsahu konstrukčních prvků	25
6.2.2. Změna třídění číselníku konstrukčních prvků	25
6.3. Číselník místností	26
6.4. Číselník nebytových místností.....	26
6.5. Číselník umístění sociálního zařízení.....	27
6.6. Číselník druhu vytápění.....	27
6.7. Číselník způsobu přívodu vody.....	28
6.8. Číselník způsobu přívodu plynu.....	28
6.9. Číselník způsobu přívodu tepla a TUV	29
6.10. Číselník druhu stavby	29
6.11. Číselník polohy domu	30
6.12. Číselník měrných jednotek.....	30
7. Běžná údržba databáze	31
7.1. Výběr souboru a činnosti	31
7.2. Volba výběrového kritéria	32
7.2.1. Výběr podle adresy.....	32
7.2.1.1. Omezení vybraných vět.....	33
7.2.2. Výběr podle jmenného rejstříku	33
7.3. Pořizování nových vět.....	34
7.3.1. Číselník Konstrukčních prvků	35
7.3.2. Domy.....	35
7.3.2.1. Konstrukční prvky k domu.....	36
7.3.2.2. Zvláštní režim pro opravy konstrukčních prvků.....	38
7.3.3. Byty.....	38
7.3.3.1. Konstrukční prvky k bytu.....	39
7.3.3.2. Zvláštní režim pro opravy konstrukčních prvků.....	40
7.3.4. Nebyty	40
7.3.4.1. Konstrukční prvky k nebytu.....	41
7.3.4.2. Zvláštní režim pro opravy konstrukčních prvků.....	42
7.4. Opravy vět	42
7.5. Mazání vět	42
7.6. Nadřízené soubory.....	43
8. Pasport	44
8.1. Pasport domu	44
8.1.1. Kompletní pasport	44
8.1.2. Pouze titulní list.....	45
8.1.3. Podmínka výběru	45
8.1.4. Výběr výstupního média	45
8.2. Pasport bytu.....	46
8.3. Pasport nebytu.....	46
9. Sestavy	47

9.1. Nastavení tisku	47
9.1.1. Výběr souboru a formy sestavy	47
9.1.2. Výběr podmínky.....	48
9.1.2.1. Vytvoření a použití uživatelské podmínky	49
9.1.3. Místo výstupu sestavy.....	49
9.1.4. Určení rozsahu KP.....	50
9.1.5. Parametry tisku.....	51
9.1.5.1. Stránkování v sestavách	51
9.2. Předdefinované sestavy	52
9.2.1. Sestava skupin KP.....	52
9.2.2. Konstrukční prvky s končící životností	52
9.2.3. Skupiny KP s končící životností.....	52
9.2.4. Číselníky	53
9.2.4.1. Číselník obcí a ulic.....	53
9.2.4.2. Číselník konstrukčních prvků.....	53
9.2.4.3. Vnitřní číselníky.....	53
9.3. Uživatelské úpravy sestav	53
9.4. Doplnění sestav a deklarací při reinstalaci	54
10. Zálohování a obnova dat.....	56
10.1. Zálohování celého programu.....	56
10.1.1. Mechanika pro zálohování.....	56
10.1.2. Zálohování	57
10.1.3. Obnova dat	57
10.2. Parciální zálohování.....	57
10.2.1. Instalace parametrů pro zálohování.....	57
10.2.2. Bezpečnostní kopie dat.....	58
10.2.3. Obnova dat z diskety	59
10.3. Jmenovka diskety	59
10.4. Formátování diskety	59
10.5. Obnovy	60
10.5.1. Obnova indexů	60
10.5.2. Obnova smazaných vět.....	60
11. Ostatní	61
11.1. DOS	61
11.2. Změna data	61
11.3. Prohlížení libovolného .DBF souboru	61
11.4. Převody souborů.....	62
11.4.1. Kódování češtiny.....	62
11.4.2. Výběr souborů pro následující zpracování	63
11.4.3. Postup - kódování češtiny	63
11.4.4. Postup - převod do výměnného formátu.....	64
11.5. Doplnění sestav a deklarací při reinstalaci	64
11.6. Vlastní doplňující úloha.....	64

12. Ukončení modulu	65
13. Síťové zpracování	66
13.1. Úpravy a práce se síťovým katalogem	67
13.1.1. Parametry	67
13.1.1.1. Globální cesty	67
13.1.1.2. Lokální cesty	68
13.1.2. Editace	68
13.1.3. Úprava katalogu	68
13.1.3.1. Ručně	68
13.1.3.2. Automaticky	68
13.1.4. Konec	68
14. Myš	69
15. Závěr	70
Poznámky	71

1. Základní popis

Modul Pasport je určen k evidování **konstrukčních prvků** domů, bytů a nebytových prostor a dalších údajů nutných k sestavení pasportu domu, bytu a nebytu. Z uložených údajů o konstrukčních prvcích lze tisknout nejrůznější přehledy instalovaných konstrukčních prvků a skupin konstrukčních prvků (např. prvků s končící životností apod.). Tyto přehledy je pak možno použít při plánování oprav domovního fondu a nákladů na tyto opravy.

Programovacím prostředím této aplikace je databázový prostředek PC FAND. Program poskytuje plně české prostředí ve všech režimech činnosti - tj. komunikace s uživatelem, česká klávesnice i znaky na obrazovce, české třídění.

1.1. Návaznosti

Návaznosti jsou buď vnitřní v rámci programového systému SBN nebo vnější v návaznosti na jiné programy.

1.1.1. Pasport

Modul Pasport může pracovat buď samostatně nebo i spolupracovat s několika dalšími programy. Především je tento modul zapojen do balíku programů určeného správcům bytového a nebytového fondu SBN. S dalšími moduly spolupracuje přímo bez jakékoliv instalace:

- **NÁJEM** - modul pro výpočet a změny nájemného a záloh za služby bytových prostor podle vyhl. 176/1993 Sb., ve znění vyhl. č.30/1995 Sb., tisk Nájemní smlouvy a Evidenčního listu.
- **PŘEDPISOVÁ KNIHA** - evidence předpisu nájemného a nájemců za libovolné období, evidence dlužníků a vystavování upomínek dlužníkům, vedení účtového listu nájemníka.
- **ROZÚČTOVÁNÍ** - sledování nákladů a záloh na služby a roční rozúčtování, tisk účtenek pro spoje.
- **PROVOZ** - automatizované vystavení objednávek na opravy zařízovacích předmětů a zpětné promítnutí těchto oprav do pasportu, sledování nákladů na opravy a výnosů z nájemného pro jednotlivé prostory.

1.1.2. KEO - Komplexní evidence obce

Modul PASPORT je součástí skupiny programů systému KEO (Komplexní evidence obce). Přímá návaznost ovšem neexistuje, jedná se především o vzájemnou obchodní podporu. Spolu se všemi programy systému KEO tvoří systém SBN velmi silnou podporu činnosti obecní a městské samosprávy, která zahrnuje prakticky všechny činnosti samosprávou vykonávané. Informace o všech programech systému naleznete na <http://www.alis.cz>

1.2. Požadavky na hardware

Požadavky na technické vybavení (hardware) jsou poměrně skromné:

- 1) **Počítač** IBM PC nebo kompatibilní. Současně používané a prodávané počítače zcela postačují. Program běžel i na PC třídy 286, dnes lze za minimum považovat počítač třídy 486.
- 2) **Operační systém** MS-DOS 3.3 nebo vyšší, Windows for Workgroups, Windows '9x, Windows NT, Windows 2000, Windows XP nebo jakýkoliv jiný podporující základní funkce MS-DOS. Nedoporučujeme Windows ME, kde není plná podpora základu MS-DOS.
- 3) **Pevný disk** - velikosti dnešních disků zcela vyhoví, obecně záleží na množství uchovávaných dat. Program sám zabírá něco kolem 5 MB dat. Pro představu po několikaletém používání systému pro cca 1800 bytů zabírají data celkem asi 50 MB dat.
- 4) **Monitor** 14" nebo větší barevný s emulací VGA, SVGA (používají všechny dnes dostupné grafické karty), lze použít i monitor monochromatický.
- 5) **Tiskárna** - všechny standardní typy jehličkových, inkoustových i laserových tiskáren, nejlépe vybavené češtinou v kódu LATIN II (popř. Kamenických). Pro některé sestavy lépe vyhovuje tiskárna s širokým válcem (formát A3), ale lze tisknout i na formát A4.
- 6) **Pro provoz aplikace v počítačové síti** je nutno program spustit pod síťovým operačním systémem: LANtastic, NetWare, síť Windows, Windows NT apod. a síťovou verzí PC FANDu. Instalaci a konfiguraci do sítě svěřte vždy raději odborníkovi. Provoz na síti není protokolově závislý a lze bez potíží pracovat pod protokolem TCP/IP.

1.3. Práva přístupu k datům

Práva přístupu k datům jsou omezena na zhruba **3 skupiny**:

1. **Zvýšená práva** - přístup ke všem datům a jejich modifikace včetně číselníků a instalačních souborů. Právo zálohovat, odskok do operačního systému a práce v něm.
2. **Běžná práva** - přístup ke všem základním souborům, jejich prohlížení a modifikace.
3. **Omezená práva** - přístup k základním datům a jejich prohlížení bez možnosti modifikace.

Přístupové kódy a instalace příst. hesel jsou součástí licenční dohody. Přístup je rozdělen pro každý modul zvlášť. Podrobnější rozpis kódů je viditelný při nastavování přístupových práv, dále viz Uživatelská příručka PC FANDu. Jestliže není nastaveno žádné přístupové právo, automaticky je přiděleno právo správcovské - zvýšená práva.

1.4. Různé verze systému

Programový systém SBN se dodává v několika modifikacích. Základním kritériem je počet spravovaných jednotek, čímž je míněn počet spravovaných bytů + počet spravovaných nebytů a počet spravovaných provozoven.

1.4.1. Základní verze

Základní verze se nabízí ve 2 modifikacích, odlišených počtem jednotek. Je vhodná pro obecní i městské úřady a subjekty spravující byty menšího počtu vlastníků.

1.4.1.1. Základní verze do 400 spravovaných jednotek

Touto verzí lze spravovat byty až 10 různých vlastníků – provozoven. Je omezena počtem bytů + nebytů, který nesmí překročit 400. Program může pracovat v síti na několika stanicích, jiná omezení nemá.

1.4.1.2. Základní verze nad 400 spravovaných jednotek

Stejná jako předchozí verze. Nemá omezení na 400 spravovaných jednotek, jediným omezením je nejvýše 10 různých vlastníků – provozoven.

1.4.2. Verze pro malé majitele „LITE“

Tato verze je určena pro nejmenší vlastníky nájemních bytů. Je omezena na nejvýše 10 domů, 75 bytů + nebytů a lze pracovat pouze s jediným vlastníkem – provozovnou. Program nemůže pracovat v síti, pouze na jediném počítači.

Pozor!

Na rozdíl od předchozích verzí je u verze „LITE“ počet jednotek hlídán při každém spuštění a program jednoduše jednotky pořízené nad stanovenou mez vymaže! Je tím hlídáno zneužití cenové výhodnosti verze „LITE“.

1.4.3. Rozšířená verze „SBN/R“

Rozšířená verze při kompletně stejné funkčnosti jako verze standardní umožňuje správu až 9999 správních jednotek (vlastníků, provozoven atd.). Provoz v síti a další funkce programu jsou zachovány bez jakéhokoliv omezení. Verze je tedy směřována opravdu velikým správcům zpravidla již zprivatizovaného bytového fondu, kde prakticky každý dům je vlastní správním jednotkou.

1.4.3.1. Reinstalace na rozšířenou verzi

Upgrade ze standardní na rozšířenou verzi je ošetřen nainstalováním rozšířené verze SBN/R. Po instalaci na již pořízených datech ve standardní verzi je nutno provést **reinstalaci**, v níž se rozšíří použitelná čísla „Ppd“ na 4 číselné znaky. Bylo-li tedy ve standardním programu Ppd „1“, po provedení reinstalace bude „0001“.

Po nainstalování nového programu na již instalovaných datech program při prvním spuštění automaticky začne s reinstalací. V reinstalačním programu („Služby“ ... „Reinstalace“) v hlavním menu se objeví nová volba „Rozšířená verze“.

Po volbě se objeví další nabídka: „Jednouživatelská - nesíťová verze“ provádí reinstalaci programu, který není instalován na síti, „Síťová verze“ - naopak. Při reinstalaci nesíťové verze stačí vlastně jen tato volba objeví se informační okno s výpisem jednotlivých převáděných souborů. Před reinstalací síťové verze je ještě potřeba

vyplnit seznam pracovních adresářů a cestu ke sdíleným datům, podobně jako při běžné reinstalaci mezi verzemi. Potom probíhá reinstalace podobně jako v nesíťové verzi. Zahájení každého uživatelského adresáře je hlášeno zprávou na spodním řádku obrazovky.

Reinstalaci ukončíte volbou „**Konec**“ nebo stiskem <**Esc**>. Spustíte běžně program a v každém modulu provedete přeindexování datových souborů (volba „**Resuscitate**“ ... „**Obnova**“ ... „**Indexů**“). Toto je **důležité**, neboť v opačném případě bude program zdánlivě pracovat, ale vzhledem k nekonzistentním indexům, se budou datové soubory jevit jako prázdné.

Jelikož se jedná o potenciálně nebezpečnou akci naléhavě **doporučujeme** před jejím zahájením **zálohování** všech dat a pokud možno i původního programu.

2. Kontextová nápověda

Při práci s počítačem je vesměs důležité sledovat obrazovku a pro práci s databázovými prostředky to platí dvojnásob.

Součástí aplikací pod PC FANDem bývá zpravidla *stavová řádka*, kterou najdete na první řádce na obrazovce a *kontextová nápověda* nalézající se na poslední resp. předposlední řádce obrazovky.

Stavová řádka vás při editaci souboru informuje o editovaném souboru, čísle editované věty a o případných dalších použitelných klávesách.

Kontextová nápověda má několik forem. V modulu Rozúčtování se vyskytuje u každé položky menu, na které je kurzor, na posledním řádku obrazovky. Mimoto máte k dispozici nápovědu ke každé *položce* při editaci datového souboru. Existují tedy dva druhy nápovědy:

- nápověda k položkám menu
- nápověda k položkám datových souborů.

2.1. Nápověda k položkám menu

Ke každé položce menu, na které je právě kurzor je na posledním řádku jednořádkové upřesnění podstaty nabídky. Stisknete-li klávesu <F1>, objeví se celoobrazovková nápověda k vybrané položce (pokud existuje). Zpět k základní obrazovce se dostanete pomocí <Esc>. Pohyb v celoobrazovkové nápovědě (viz dále).

Mimoto každá položka menu sama o sobě nese informaci usnadňující *navigaci* po programu:

- položka ukončená třemi tečkami („**Číselníky...**“) informuje, že po stisknutí <Enter> se objeví další vnořené menu
- položka bez teček („**Konec**“) značí, že bude bezprostředně následovat zvolená činnost programu.

2.2. Nápověda k položkám editovaného souboru

Je poněkud složitější.

Jednak si na předposledním řádku můžete přečíst krátké upřesnění významu položky a jaké hodnoty jsou očekávány. Stisknete-li kdekoliv při editaci souboru klávesu <F1> objeví se celoobrazovková nápověda PC FANDU se stručným popisem všech důležitých kláves při obecné práci s datovým editorem PC FANDU.

Obdobně při editaci textu (volné textové položky) stručný popis ovládání textového editoru PC FANDU. Návrat k původní obrazovce se realizuje pomocí <Esc>. Po stisku <Ctrl+F1> na položce se zase objeví celoobrazovková nápověda k té konkrétní položce (pokud existuje a jednořádková nápověda je nedostatečná). Návrat opět zajistí <Esc>.

V obou případech je Vám v celoobrazovkové nápovědě umožněn přístup i k dalším kapitolám nápovědy, jak bude vysvětleno dále. Na posledním řádku je ovšem zobrazena lišta se seznamem důležitých funkčních kláves a jejich stručným významem.

V základním zobrazení se objevují klávesy <F2> až <F9> (<F1> je vždy vyhrazena pro nápovědu a <F10> pro odstranění zprávy uživateli z obrazovky)

- jestliže podržíte klávesu <Ctrl> asi 1 sekundu, objeví se význam kláves <Ctrl+F2> až <Ctrl+F3>, je - li pro ně nějaká činnost definována
- jestliže podržíte klávesu <Alt> asi 1 sekundu, objeví se význam kláves <Alt+F2> až <Alt+F10>, pokud pro ně je nějaká činnost definována
- jestliže podržíte klávesu <Shift> asi 1 sekundu, objeví se význam kláves <Shift+F2> až <Shift+F10>, pokud pro ně je nějaká činnost definována v programu.

2.3. Pohyb v celoobrazkové nápovědě

V celoobrazkovém režimu nápovědy je Vám umožněn pohyb po celém stromu strukturované nápovědy.

Kurzorovými šipkami <vpravo> a <vlevo> se můžete pohybovat mezi zvýrazněnými hesly nápovědy. <Enter> na takto zvýrazněném heslu znamená žádost o podrobnější informace o tomto heslu a tedy přechod k další nápovědní obrazovce. <F10> znamená návrat k dříve zobrazenému nápovědnímu textu <F1> slouží k zobrazení kořene (rootu) nápovědy. Je to první obrazovka, odkud se rozvíjí větvení všemi směry. Ve specializované nápovědě programu Stavební registr obsahuje kořen také heslo *rejstřík*, což je seznam všech nápovědních hesel v celé nápovědě. <ESC> Vás vrátí k bodu programu, kde jste vstup do nápovědy zahájili.

Potřebné informace o v nápovědě používaných klávesách najdete po vstupu do celoobrazkové nápovědy na posledním řádku (tradičně).

2.4. Uživatelská komunikace PC FANDu




















Je popsána v uživatelské příručce PC FANDu, a proto se touto nebudeme zabývat. Všele doporučujeme zakoupení této příručky každému uživateli programu.

Pozor!

K sestavám definovaným uživatelem doporučujeme zakoupit publikaci "UŽIVATELSKÁ PŘÍRUČKA PC FANDU", ve které je kromě podrobného postupu vytváření vlastních libovolných sestav popsáno mnoho dalších možností PC FANDu a tedy i možnost využití programu a pořízených dat v programu PASPORT a dalších modulech. Taktéž tato příručka obsahuje podrobný seznam a využití všech kláves počítače a podrobný popis textového editoru (psaní textů a dopisů), který je nedílnou součástí tohoto programu.

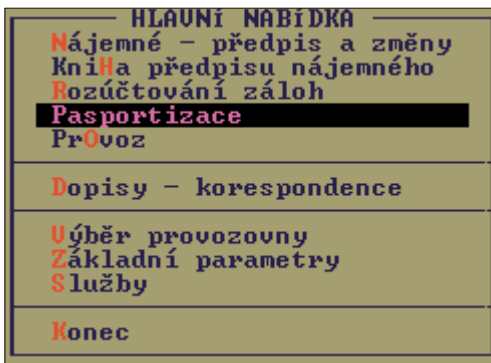
3. Popis základních funkčních kláves

V systému SBN je pro obsluhu připravena řada funkčních kláves, které mají souvislost s uživatelskými možnostmi **PC FANDU** (viz Uživatelská příručka PC FANDU). Některé z nich však jsou předefinovány konkrétními možnostmi. Popis těchto předefinovaných funkčních kláves je uveden v posledním řádku obrazovky.

-  *přerušení, konec editace, konec a přerušení tisku, tvorby sestavy ap.*
-  *tzv. help - pomocník s popisem ovládnání editorů*
-  *help s popisem jednotlivých funkcí systému*
-  *změna režimu práce, například z "prohlížení" souboru do "pořízení" nových vět a naopak. V režimu editace je možné ve většině případů provádět i výmaz položky (věty)*
-  *vyvolání funkce "hledání" pomocí Vámi zadané hodnoty klíče*
-  *duplikace údaje při pořizování z předcházející věty*
-  *základní funkce Přepínače (viz Uživatelská příručka PC FANDU)*
-  *kalkulačka PC FANDU na posledním řádku obrazovky*
-  *účet. kalkulačka (vyvolatelná z většiny nabídek)*
-  *tisk, eventuálně nabídka k různé přípravě tisku*
-  *tisk z aktuální pozice*
-  *výběr tiskárny*
-  *navigace po databázi - pohled do ostatních souborů (značně omezeno), event. další nabídka - výpůjční karta, prohlížení PSČ ap.*
-  *nastavení typu klávesnice (česká, česká amatérská, anglická, německá, slovenská) - prohlížení rozložení kláves na klávesnici stiskem klávesy . Výběr klávesnice klávesou .*
-  *tvrdé zrušení položky v souboru (lze pouze v určitých případech)*
-  *vytvoření prázdného řádku - prázdné věty*
-  *stiskem klávesy je možné: - otevřít textovou oblast (volný text), tj. různé poznámky, texty ap. - přepnout z módu "Přepisování" do módu "Vkládání" a naopak.*

4. Spuštění programu

Ke spuštění programu PASPORT dojde potvrzením volby „Pasportizace“ z hlavní nabídky systému SBN. Při druhém a dalších spuštěních programu se nejprve nabídne provozovna, s kterou chcete pracovat (nabízí se poslední zvolená). Při prvním spuštění je potřeba nejprve nastavit veškeré parametry pro práci s programem (viz další kapitola).



Předpokladem toho, že se tato volba v nabídce objeví, je správné nastavení parametru v Základních parametrech systému.

Pro správnou funkci programu a možnost využití napojení na další programy, se kterými může spolupracovat, je důležité nastavení dalších parametrů.

Význam parametrů:

- *Provozovna (PPD)* - do položky Provozovna, zapíšete číslo provozovny, s kterou chcete dále pracovat (můžete provést i výběr ze seznamu instalovaných provozoven klávesou <Shift+F7>). Všechny další úkony v jednotlivých modulech úlohy se dále vztahují pouze k tomuto jednomu vybranému subjektu! Jestliže zapíšete do položky „Provozovna“ číslo neexistující v seznamu provozoven, program Vás na to upozorní, ale dovolí pokračování. Efekt bude stejný, jako byste pracovali s nenaplněnými soubory. Lépe je nastavovat aktuální provozovnu volbou „Výběr provozovny“ (viz dále).
- *Provoz programu v síti?* - pokud v síti, nastavit 'A'
- *Napojení na program KEO?* - při nastavení 'A' budou v programu viditelné volby pro přenos dat z Registrů KEO (Obyvatele, Byty, Domy, Číselník ulic)
- *Označení mechaniky s daty* - disk, kde je instalován SBN
- *Cesta* - není nutno vyplňovat
- *Barevná sada* - nastavení barevné sady pro zobrazení formulářů (kód 00..05 předdefinovány, další kombinace barev je možno nastavit z volby "Nastavení barev")

Pozor!

Pasport pracuje s poměrně velkými výstupními sestavami, takže je nutno na pevném disku zabezpečit dostatek volného prostoru (kolem 20 MB), jinak při jeho nedostatku hrozí zhroucení programu.

4.1. Výběr provozovny

S výjimkou verze „LITE“ mohou ostatní modifikace systému SBN pracovat nad větším počtem správních jednotek – provozoven. Základním úkonem je tedy volba provozovny, s kterou chcete pracovat. Název provozovny, s kterou aktuálně pracujete se objevuje na základní obrazovce modulu v pravé spodní části.

Při každém spuštění programu se nejprve objeví menu se seznamem spravovaných jednotek - provozoven. Kurzor je na provozovně, s kterou jste pracovali naposledy. V menu se pohybujete pomocí kurzorových kláves a volíte klávesou <Enter>. Další práce pak probíhá pouze nad daty zvolené provozovny.

Stejnou nabídku lze vyvolat i z hlavního menu volbou „**Výběr provozovny**“.

V každém modulu, tedy i PASPORT je v nabídce „**Služby**“ volba „**Změna provozovny**“. Pracuje stejně jako výše zmíněná volba na úvodní obrazovce, jen není potřeba před změnou aktuální provozovny ukončovat práci s modulem. Zároveň se dynamicky mění zobrazení zpracovávané provozovny na obrazovce modulu.

5. Instalace

Nejedná se o instalaci programu jako takového, ale zapsání některých základních údajů k dlouhodobému použití programem. Jde o parametry používané v celém balíku programů pro správce bytového fondu SBN.

Tyto údaje se dělí do dvou skupin:

- globální - používané v celém balíku programů pro správce bytového fondu SBN,
- specifické - používané výhradně modulem PASPORT.

5.1. Globální údaje

Jedná se o technické parametry programu popsané v předchozí kapitole, které se (mimo barevnou sadu) nastavují automaticky a nedoporučujeme, s výjimkou odvodněných případů, do nich příliš zasahovat.



Potom se jedná o základní nastavení programu, především seznam provozoven. O něm podrobněji.

Globální parametry programu se nastavují volbou „**Seznam provozoven**“ z hlavní nabídky systému.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky vyberte potom další z nabízených možností.

5.1.1. Seznam provozoven

Zde pro každou použitou správní jednotku – provozovnu můžete nastavit základní údaje. Význam jednotlivých položek:

- *Číslo PPD* - číslo provozovny (je základem prohledávání souborů),
- *Vedoucí* - jméno vedoucího (jeho jménem budou podepisovány dokumenty),

- *Městský/Obecní úřad* v - jméno sídla úřadu / firmy v 6. pádu,
- *Hlavička* - dvouřádkový text, kterým budou nadpisovány dokumenty,
- *Banka* - název peněžního ústavu, - *účet* - číslo účtu u peněžního ústavu,
- *Nebyty od čísla* - číslo, od kterého budete číslovat nebytové prostory v domě (např. 301). Záleží na maximálním počtu bytů v domech v rámci celého spravovaného rajónu, tak, aby se odlišily byty od nebytů ve společných souborech,
- *Barevný monitor* - používání barevného monitoru - (A/N)

Zpět se vrátíte stiskem klávesy <Esc>.

Význam jednotlivých kláves:

- <F2> přepínání mezi módem pořízení a oprav, slouží k vytvoření nové provozovny,
- <Esc> - ukončení oprav a uložení údajů,

Poznámka

Ke stejným údajům vybrané provozovny je možno se dostat i po spuštění modulu PASPORT – viz dále.

5.1.2. Zálohování celého systému

Zde se provádí zálohování, případně obnova dat. Podrobněji viz dále kapitolu o zálohování a obnově dat..

5.1.3. Informace

Zde se sdružuje několik podnabídek se základními obchodními a dalšími informacemi k programu SBN.

- „**Novinky poslední verze**“. Text se změnami v dokumentaci od poslední verze. Text lze prohlížet i tisknout
- „**Verze**“. Číslo a datum verze programu, který používáte.
- „**SH servis AV**“. Kontaktní údaje na vývojáře programu.
- „**ALIS s.r.o.**“. Kontaktní údaje distributora programu.
- „**Provozovatel programu**“. Zde si majitel licence může (ale nemusí) pořádit informace o své firmě.

5.2. Nástroje

Nabídka sdružuje několik nástrojů pro správu a údržbu programu.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Nástroje**“.

5.2.1. Nastavení barev

Jelikož každý máme jiný vkus, je možno si vytvořit vlastní barevné provedení formulářů pro opravy dat. V podnabídce je volba “**Nastavení barev**”.

Po stisku <Enter> na této volbě se Vám ukáže tabulka s čísly barev a jejich vzhled na Vašem monitoru v pravé polovině obrazovky a první připravená barevná sada “00” v levé části obrazovky. Pomocí <PgDn> a <PgUp> můžete prohlížet a opravovat připravené barevné sady, <F2> pořídit nové atd., přičemž vedle zapsaného čísla barvy se okamžitě objevuje jeho barevné provedení pozadí a inkoustu na monitoru. Barevné sady jsou vytvořeny pro 4 skupiny objektů - základní editační formulář (např. uživatelé bytu) - vnořený editační formulář (pro vyvolanou editaci, např. ostatní členové domácnosti); doporučujeme, aby byl kontrastní s předchozím - editační formulář pro výběr z číselníku (např. z číselníku obcí a ulic přes <Shift+F7>); protože tyto formuláře mají vlastní funkci menu, měly by mít i podobné zbarvení, nebo zbarvení jinak nápadné; různá textová okna: se zprávou, výstrahou a dotazem.

Předem navržené barevné sady jsou:

- “00” ... pro monochromatické a LCD displeje notebooků
- “01” ... základní nastavení pro barevný displej korespondující s konvencemi FANDu
- “02” - “05” ... další barevné kombinace.

Vlastní výběr se provádí při “Nastavení základních parametrů” zapsáním čísla vybrané sady do příslušné položky. Změna se projeví okamžitě při spuštění další editace.

5.2.2. Ostrý katalog

Katalog úlohy je struktura zaznamenávající umístění všech souborů používaných programem. Vliv katalogu na chod úlohy je tak naprosto **zásadní**. Uvedenou volbou je možné přímo pracovat s katalogem úlohy. V případě práce v síti se jedná o uživatelský síťový katalog.

Pozor!

Je potřeba upozornit, že této funkce by měli využívat jen správci programu nebo mimořádně poučení uživatelé, neboť nesprávným nastavením katalogu si lze přivodit značné těžkosti.

5.2.3. Instalace síťového katalogu

Správa a údržba (nejen) síťových katalogů. Pro provoz programu v síti více stanic význam katalogu ještě stoupá a na jeho nastavení je závislá úspěšnost síťové práce. Speciální modul do značné míry automatizuje a optimalizuje vytváření katalogů pro jednotlivé uživatele v síti. Podrobnější popis práce s modulem je uveden v kapitole o provozu v síti.

5.2.4. Reinstalace sestav

Po každé reinstalaci programu na novější verzi je zpravidla potřeba reinstalovat a opravit i sestavy. Lze tak činit v jednotlivých modulech. Mimoto je možno provést tuto akci i z hlavního menu úlohy centrálně. Volbou „Služby“ ... „Nástroje“ ... „Sestavy“ se objeví menu:

„1. modul NÁJEM“

„2. modul PŘEDP. KNIHA“

„3. modul ROZÚČTOVÁNÍ“

„4. modul PASPORT“

„5. modul PROVOZ“ - provádějí výměnu a reinstalaci sestav v jednotlivých modulech stejným postupem jako volbou v příslušném modulu - tedy výběrem reinstalovaných sestav, potvrzením a převodem do vlastního programu.

„Všechny moduly postupně“ - tatáž činnost, ale postupně se nabízí reinstalace sestav pro jednotlivé moduly.

Při reinstalaci sestav před výběrem je nabídnut tisk seznamu sestav, u nichž je použita jiná předloha než implicitní „0“, tedy sestavy s použitým vzorem „1“ nebo „2“ (viz podrobněji kapitola o sestavách).

5.3. Údaje pro modul PASPORT

5.3.1. Instalace pro modul PASPORT

Postup:

- 1) Z hlavní pruhové nabídky modulu PASPORT vyberte „Služby“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky vyberte „Instalace“.
- 3) Z další nabídky vyberte „Modulu PASPORT“.
- 4) Nyní můžete doplnit:
 - *Nabízet v sestavách podmínku A/N?* - při <A> program nabídne zobrazí připravenou nabídku podmínek. Odpovíte - li <N>, nebude program při vytváření výstupních sestav v tomto modulu nabízet volbu výběrové podmínky, ale všechny sestavy budou tištěny rovnou za celou provozovnu. Tato volba je vhodná pro malé obce s několika desítkami bytů, kde výběr podmínek nic nepřinášel, jen zbytečně obtěžoval.
- 5) Zpět se vrátíte stiskem klávesy <Esc>.

Poznámka

Tyto nastavené volby jsou nejen specifické pro modul, ale i pro každou užívanou provozovnu a v síťovém zpracování i pro každého uživatele v síti.

5.3.2. Výběr provozovny v každém modulu

V každém modulu lze měnit provozovnu, s kterou aktuálně pracujete.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky programu PASPORT vyberte „**Služby**“.
 - 2) Z rozvinuté podnabídky vyberte „**Změna provozovny**“.
- Pracuje stejně jako tatáž volba na úvodní obrazovce, jen není potřeba před změnou aktuální provozovny ukončovat práci s modulem. Zároveň se dynamicky mění zobrazené zpracovávané provozovny na obrazovce modulu.

5.3.3. Instalace pro celou úlohu

Do instalačních dat modulu PASPORT se kopírují globální údaje zvolené provozovny. Při běžném provozu se jimi není třeba příliš zaobírat, vše se děje automaticky. Jestliže přece jen chcete tyto údaje změnit, potom dodržujte následující

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky modulu PASPORT vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky vyberte „**Instalace**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Celé úlohy**“.
- 4) Nabídne se formulář popsany v kapitole 5.1.1. se stejným významem položek. Platí některá omezení:
 - Nelze používat klávesu <F2> a pořizovat nové provozovny.
 - Nelze používat klávesy <PgDn>, <PgUp> a přesunovat se mezi provozovnami, platné jen pro aktuální provozovnu.
 - Veškeré provedené změny jsou jen dočasné a platí pouze do opětovného spuštění modulu, nebo výběru provozovny.
- 5) Editaci ukončíte klávesou <Esc>.

6. Číselníky

Instalace číselníků je velmi důležitá pro správnou funkci programu. Řada z nich je implicitně naplněna a je možno je pouze doplňovat; jiné, především číselník obcí a ulic musíte naplnit sami.

V číselnících není zásadně možno mazat. Porušily by se tím vazby do již pořizovaných vět s odkazy na hodnoty číselníku, které byste eventuelně vymazali. Princip funkce číselníku spočívá v tom, že např. místo názvu ulice "Kvítečková" do karty domu napíšete pouze její identifikátor "001" a program si už konkrétní název ulice v číselníku zjistí sám.



6.1. Číselník obcí a ulic

V případě, že je modul PASPORT provozován společně s modulem NÁJEM (v hlavních parametrech systému SBN je parametr „Nájem“ = „A“), lze zde číselník obcí a ulic pouze prohlížet ve zkrácené formě. **Pořizovat nebo opravovat do číselníku obcí a ulic je možné pouze z modulu Nájem.**

Pokud je v hlavních parametrech systému nastaven parametr „Nájem“ = „N“ (program Pasport je provozován bez Nájem), lze pořídít či opravovat všechny položky číselníku.

Pořizovat nebo opravovat v číselníku obcí a ulic lze následujícím postupem.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Číselník obcí a ulic**“.
- 4) Podle aktuální situace se objeví další nabídky:
 - „**Prohlížet**“ - pro prohlížení a případné opravy.
 - „**Pořizování**“ - pro pořizování nových vět do číselníku.
 - „**Tisknout**“ - vytisknutí sestavy na tiskárně.

5) Nyní můžete pořídit (opravit) základní údaje:

```

EDITACE ČÍSELNÍKŮ OBČÍ A ULIC
ČÍSELNÍK OBČÍ A ULIC
-----
Číslo PPD: 1
Číslo obce: 01
Číslo ulice: 001                                Klíč: 101001

-----
Jméno obce:      Douchov                      Jméno ulice:    Teplická        PSČ:            41901

-----
Číslo PPD: 11
Číslo obce: 09
Číslo ulice: 101                                Klíč: 109101

-----
Jméno obce:      HAJ Š D.                      Jméno ulice:    KUBATOVA       PSČ:            41722
  
```

- *Číslo PPD* - identifikátor (1 numerický znak) čísla provozovny nebo majitele bytového fondu (má smysl jen při vedení více majitelů jedním programem, jinak může být 0).
- *Číslo obce* - identifikátor (2 numerické znaky) obce. Každá obec musí mít svou specifickou identifikaci.
- *Číslo ulice* - identifikátor (3 numerické znaky) ulice. Identifikace obce a ulice musí být jednoznačná, doporučena je i jednoznačná identifikace každé ulice (není podmínkou).
- *Obec* - vlastní jméno obce (příp. čtvrti ve větším městě) na max. 20 alfanumerických znaků.
- *Ulice* - vlastní jméno ulice v obci nebo ve čtvrti na max. 15 alfanumerických znaků.
- *PSČ* - poštovní směrovací číslo (5 numerických znaků bez mezery).
- *Klíč* - není třeba vyplňovat, doplní se sám spojením údajů Číslo PPD, Číslo obce a Číslo ulice.

6) Práci se souborem ukončíte klávesou <Esc>.

Poznámka

Při opravách není doporučeno měnit jednoznačné identifikátory „Číslo PPD“, „Číslo obce“ a „Číslo ulice“.

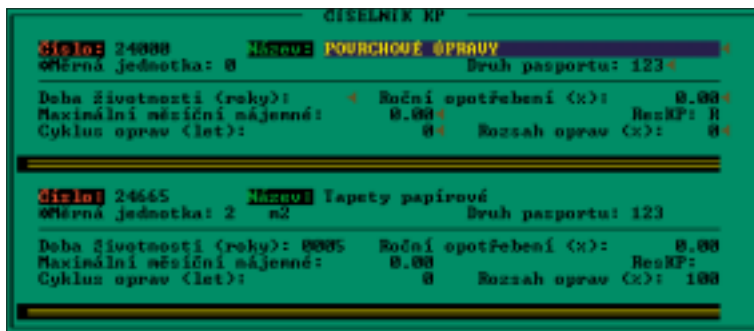
6.2. Číselník konstrukčních prvků

Tento číselník je seznamem zařizovacích předmětů v bytech.

Základ tohoto číselníku spočívá v poměrně (na světě PC) daleké minulosti ve zpracování majetku tehdejších bytových podniků na střediskových počítačích v PVT. Tam také vznikl číselník konstrukčních prvků jako sestava HUD*T05. Verze dodávaná s programem SBN vychází z knihy „Metodická příručka pro zpracování a využití pasportizace bytového majetku“ od M.Kašparové a A.Kmochové z roku 1982. Dnes pochopitelně není nutné dodržovat celorepublikovou shodnost číselníku, přesto jeho struktura umožňuje při rozumném doplňování poměrně slušnou orientaci v okruzích konstrukčních prvků a v modulu Provoz v okruzích jejich oprav.

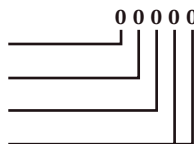
Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Zařizovací předměty**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Pořizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořizovaných vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu KP.



- 5) Nabídne se Vám okno s výběrem rozsahu konstrukčních prvků (viz dále).
- 6) Hlavní pořizované údaje:
 - **Číslo** - 5 numerických znaků, údaj dle celostátní metodiky vedení pasportů, toto číslo musí být jednoznačné a je tvořeno takto:

1. číslo označuje část pasportu (formuláře).
 2. číslo označuje skupinu prvků v rámci části.
 3. číslo patří přímo konstrukčnímu prvku.
- Poslední dvojčíslí podrobně určuje prvek.



Obecně lze tedy číslo rozdělit na dvě části - první dvojčíslí označuje skupinu konstrukčních prvků, poslední trojčíslí pak konkrétní prvek. Z toho plyne, že žádný prvek by neměl končit trojčíslím 000, neboť to je vyhrazeno názvům skupin, nebo řekněme kapitol, v seznamu konstrukčních prvků. Ve vlastním číselníku jsou tyto "kapitoly" zvýrazněny použitím velkých písmen. Podle zmíněné metodiky z r. 1982 je jejich seznam následující:

Poznámka

Při pořizování nových prvků je tedy potřeba mít na paměti zařazení do vhodné skupiny a přiřazení ke konstr. prvku, nebo vytvoření nového (např. termoregulační ventil by měl být součástí topného tělesa ve skupině TOPENÍ apod.).

- **Název** - název zařizovacího předmětu, resp. konstrukčního prvku na 36 alfanumerických znaků,
- **Měrná jednotka** - číselný kód měrné jednotky z číselníku měrných jednotek, lze převzít přes < Shift+F7 > z číselníku,
- **Druh pasportu** - tříznakový kód výskytu tohoto prvku v prostoru domu. V této poloze je označeno ve kterém druhu pasportu se ten který kon-

strukční prvek může vyskytovat (např. výtah asi nebude součástí bytu, apod.). Položka je řešena pozičně:

1 2 3

1 v prvním znaku znamená, že prvek je určen pro budovy

2 nebo **V** v druhém znaku znamená, že prvek je určen pro byty. **V**, že tento předmět může být zpoplatněn.

3 nebo **V** v třetím znaku znamená, že prvek je určen pro nebyty. **V**, že tento předmět může být zpoplatněn.

Poznámka

Znakem <**V**> na druhé pozici kódu se tedy označí KP, ze kterých se bude počítat nájem v bytě a tyto KP se budou při pořízení zařízení bytu nabízet (<**Shift+F7**>).

- *Doba životnosti (roky)* - doba životnosti v letech na 4 numerické znaky,
- *Roční opotřebení* - % ročního opotřebení,
- *Maximální měsíční nájemné* - max. paušální částka nájemného na 2 des. místa,
- *Cyklus oprav* - v letech na max. 3 numerické znaky,
- *Rozsah oprav* - % oprav KP na max. 3 numerické znaky.

Poznámka

Číselník obsahuje i položky pro opravy. Vzhledem k položce o pohybu KP (viz dále) zůstávají v číselníku z důvodů zpětné kompatibility a nedoporučujeme je nadále používat. Tyto položky mají čísla od 50 000 nahoru a korespondují s fyzickými KP

6.2.1. Určení rozsahu konstrukčních prvků

Rozsah konstrukčních prvků je rozmezí čísel KP, které vás zajímají. Na výzvu „Od..“ zapíšete nižší číslo KP a „Do..“ vyšší číslo. Z číselníku se mimo jiných podmínek vybírají KP, jejichž čísla patří do zvoleného intervalu **včetně**.

Zadáte-li do položky „Do..“ nižší číslo, než „Od..“, program jej nevezme v úvahu a doplní základ „Od“ místo nul devítkami. Takže chcete-li vypsát třídu „23000“ komplet, napíšete „Od - 23000“ a v „Do“ necháte „00000“ po zpracování podmínky se do položky „Do“ doplní „23999“, apod.

Všechny KP vypíšete jako rozsah „00000 - 49999“. Chcete-li vypsát pouze jeden konkrétní KP napíšete do položek „Od“ i „Do“ totožné číslo.

Při výběrech skupin KP je možno mezní hodnoty převzít z číselníku KP pomocí <**Shift-F7**>.

6.2.2. Změna třídění číselníku konstrukčních prvků

Výběry při opravách v číselníku konstrukčních prvků (předmětů) lze nyní provádět volitelně podle **čísla** předmětu i podle jeho **názvu**. Mezi jednotlivými způsoby třídění lze v průběhu editace přepínat cyklicky klávesou <**Tab**>. Kurzor stále zůstává na zvolené větě.

6.3. Číselník místností

Číselník slouží pro možnost rozlišení umístění konstrukčních prvků v jednotlivých prostorech. Není předem naplněn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Místnosti**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Požizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu místností.

Umístění	UMÍSTĚNÍ	Uznan
01	Kuchyně	
02	Obývací pokoj	
03	Ložnice	
04	Koupelna	

6.4. Číselník nebytových místností

Číselník slouží pro možnost rozlišení umístění konstrukčních prvků v jednotlivých místnostech nebytového prostoru. Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplnit.

Cislo	NEBYTOVÝ PROSTOR	Druh
00		
01	Obchodní místnost	
02	Kancelář	
03	Dílna, provozovna	
04	Pracovna	
05	Garáž	
06	Kulturní místnost	
07	Místnost CO	
11	Sklep	
12	Sociální zařízení	
13	Ostatní	
14	Provizorium	

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Nebytové místnosti**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Požizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu nebytových místností.

6.5. Číselník umístění sociálního zařízení

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „Služby“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „Číselníky“.
- 3) Z další nabídky vyberte „Umístění soc. zařízení“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „Pořizování“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „Opravy“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „Tisky“ - pro tisk přehledu celého číselníku.

UMÍSTĚNÍ SOC. ZAŘÍZENÍ	
Symbol	Vyznam
M	vlastní mimo byt
P	vlastní na jiném podlaží
U	vlastní v bytě
m	spol. mimo byt
p	spol. na jiném podlaží
v	vlastní klozet+koupeľna

6.6. Číselník druhu vytápění

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „Služby“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „Číselníky“.
- 3) Z další nabídky vyberte „Druh vytápění“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „Pořizování“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „Opravy“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „Tisky“ - pro tisk přehledu celého číselníku.

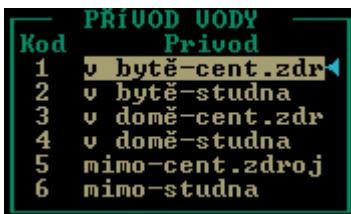
DRUH VYTÁPĚNÍ	
Symbol	Vyznam
	jiné
D	dálkové
E	elektrické
K	kamna
P	plynové
T	etážové
U	ústřední

6.7. Číselník způsobu přívodu vody

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Voda - přívod**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Pořizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu celého číselníku.



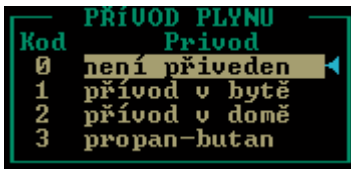
Kod	Prívod
1	v bytě-cent.zdr
2	v bytě-studna
3	v domě-cent.zdr
4	v domě-studna
5	mimo-cent.zdroj
6	mimo-studna

6.8. Číselník způsobu přívodu plynu

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Plyn - přívod**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Pořizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu celého číselníku.



Kod	Prívod
0	není přiveden
1	přívod v bytě
2	přívod v domě
3	propan-butan

6.9. Číselník způsobu přívodu tepla a TUV

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Tepla a TUV - přívod**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Pořizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu celého číselníku.

PŘÍVOD TEPLÉ UODY	
Kod	Přívod
0	není přivedena
1	dálkový přívod
2	ohřev plynem
3	ohřev kamny
4	ohř. elektricky
-	*****

6.10. Číselník druhu stavby

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Druh stavby**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Pořizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu celého číselníku.

DRUH STAVBY	
Kod	Druh
1	Dřevěná
2	Cihlová
3	Kamenná
4	Smišená
5	Panelová
6	Skeletová

6.11. Číselník polohy domu

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Poloha domu**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Požizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu celého číselníku.

POLOHY DOMU	
Kod	Poloha
1	Radový
2	Rohový
3	U bloku
4	Samostatný

6.12. Číselník měrných jednotek

Tento číselník je již naplněn, další možnosti lze doplňovat. Po doplnění je automaticky soubor přetříděn.

Postup:

- 1) Z hlavní nabídky vyberte „**Služby**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Číselníky**“.
- 3) Z další nabídky vyberte „**Měrné jednotky**“.
- 4) Z další nabídky vyberte činnost se souborem:
 - „**Požizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořízených vět,
 - „**Tisky**“ - pro tisk přehledu celého číselníku.

MĚR. JEDNOTKY	
Číslo	Jednotka
1	bm
2	m ²
3	m ³
4	ks
5	prv
6	kg
7	l

7. Běžná údržba databáze

V menu „**Údržba databáze**“ se provádí pořizování, aktualizace nebo mazání nejdůležitějších souborů s údaji o domech, bytech, nebytech a konstrukčních prvcích těchto prostor.

„**Běžná údržba**“ v tomto kontextu spočívá ve výše uvedené práci se základními soubory interaktivně, tj. ručně, pomocí klávesnice. Hromadné možnosti aktualizace obsahují další volby v menu „**Údržba databáze**“, viz dále.

V modulu PASPORT jsou tři základní soubory: **soubor domů** (*DOMYFP*), **bytů** (*BYTYF3*) a **nebytů** (*NEBYTYF2*). Přes kódově zapsanou adresu domu, bytu, nebytu jsou na tyto soubory napojeny **soubory konstrukčních prvků** (SKP), ve kterých je popsáno vlastní vybavení domu, bytu, nebytu. Základní soubory čtou celou řadu údajů významných pro pasport v souborech programu Nájem. (*DOMYFP*->*DOMYF*, *BYTYF3* -> *BYTYF*/*BYTYF2*/*UZIVF*, *NEBYTYF2* ->*NEBYTYF*).

To znamená, pokud je tedy modul NÁJEM aktivní (v hlavních parametrech systému je nastaveno Nájem = <A>), že tyto položky **není potřeba pořizovat duplicitně!**

Běžná údržba představuje těchto několik základních úkonů:

1. Výběr souboru, který chcete upravovat.
2. Výběr konkrétní činnosti - tedy pořizování, opravy nebo mazání.
3. Výběr věty nebo skupiny vět, s kterými v daném souboru budete pracovat, popřípadě způsob řazení vět.
4. Vlastní práce s vybranými údaji.
5. Ukončení práce.

7.1. Výběr souboru a činnosti

Postup:

- 1) Z hlavní pruhové nabídky vyberte „**Údržba databáze**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky potom „**Běžná údržba**“.
- 3) Objeví se nabídka souborů - vyberete soubor, s kterým chcete pracovat.



- 4) Z další nabídky potom zvolíte činnost, kterou chcete s vybraným souborem vykonat:
- „**Pořizování**“ - pro doplnění nových vět do souboru nebo
 - „**Opravy**“ - pro opravy a doplnění již dříve pořizovaných vět,
 - „**Mazání**“ - výmaz již nepotřebné věty.

Možnosti výběru:

1. Při opravách vět v souborech **Byty** a **Nebyty** můžete volit opravovanou větu **podle jmenného rejstříku** nájemců.
2. Při opravách vět v souboru **Číselník KP** můžete zvolit **rozsah podle čísla KP** zadáním čísla **OD** čísla KP - **DO** čísla KP.
3. Ve všech ostatních případech probíhá výběr **podle adresy**.

7.2. Volba výběrového kritéria

7.2.1. Výběr podle adresy

Věty ve všech souborech jsou tříděny podle číselného klíče, který symbolizuje identifikátor obce, ulice, číslo popisné, popřípadě číslo bytu/nebytu. Proto je určen adresy akce, kterou budete poměrně často opakovat.

Ve spodní části obrazovky se objeví malé okénko jménem **“Klíčové údaje”** se čtyřmi číselnými údaji:



V těchto číslech je v okamžiku vyvolání uložen kód adresy, se kterou jste v programu naposledy pracovali (třeba i z minulého dne). Chcete-li tedy pokračovat, kde jste minule skončili, stačí adresu prostě “odentrovat” nebo “přeskákat” šipkami.

Objeví-li se tedy na obrazovce tmavé pole s těmito čtyřmi údaji a světlým kurzorem, znamená to, že program očekává vložení adresního čísla. Po opuštění editace těchto údajů se do obrazovky sama vepíše zvolená adresa nebo její segment.

Jestliže chcete zadat jinou adresu, než je zobrazená, stačí zapsat kódové číslice do příslušných políček, přičemž nevýznamné nuly zleva si program doplní sám.

Není nutno vyplňovat všechny nabídnuté položky, na kterékoliv opustíte editaci adresního čísla klávesou <Esc>, přičemž položky kurzorem počínaje se vynulují. To má vliv na omezení výběru vět (viz dále).

Není potřeba si adresní identifikátory pamatovat. Pokud neznáte konkrétní číslo obce nebo ulice, nastavíte se kurzorem na položku *Ob*, resp. *Ul* a stisknete klávesu <Shift+F7>. V pravé polovině obrazovky se objeví okénko **“Číselník”** se seznamem obcí (čtvrtí) a ulic. Vyberete z něj jako z menu šipkami a klávesou <Enter>. Identifikační číslo obce (resp. i ulice) se přenesou do okénka **“Klíčové údaje”**.

Podobně po doplnění obce a ulice můžete stisknout <Shift+F7> na položce *Ci*. Objeví se okénko se seznamem popisných čísel, existujících v dané ulici. Kurzorem vyberete popisné číslo a stisknete <Enter>. Číslo popisné se přeneso do příslušné položky.

Podobně se po stisku <Shift+F7> na položce *By* objeví okénko se seznamem čísel bytů ve zvoleném domě. Vyberete požadovaný byt a stisknete <Enter>. Voláte-li nebyty, objeví se seznam nebytů na dané adrese.

7.2.1.1. Omezení vybraných vět

A) Je zadáno číslo obce a ulice:

Číselník: Na obrazovce se objeví věta podle kódu (pokud neexistuje, pak nejbližší vyšší) a pohybovat se můžete po celém souboru.

Domy, Byty, Nebyty: Na obrazovce se objeví první věta vztahující se k dané ulici a pohybovat se můžete pouze mezi větami této ulice.

B) Je zadáno číslo obce, ulice a popisné:

Domy: Na obrazovce se objeví věta podle kódu a můžete se pohybovat pouze v rámci této věty. Neexistuje-li, nabídne se k pořízení.

Byty, Nebyty: Na obrazovce se objeví první věta vztahující se k danému popisnému číslu a pohyb je omezen pouze na tento jeden dům.

C) Je zadáno číslo obce, ulice, popisné a bytu:

Byty: Na obrazovce se objeví věta podle kódu a můžete se pohybovat pouze v této jedné větě. Neexistuje-li, nabídne se k pořízení.

D) Je zadáno číslo obce, ulice, popisné a nebytu:

Nebyty: Na obrazovce se objeví věta podle kódu a můžete se pohybovat v rámci této jedné věty.

Poznámka

1. Zapsání pouze čísla obce vede k nalezení všech vět odpovídajících tomuto kódu obce a možnosti pohybu po těchto větách.

2. Při nezadání ani čísla obce, resp. zadáním nul ve všech klíčových položkách dosáhneme možnosti pohybu po celé provozovně (PPD).

Podobného efektu dosáhnete stiskem <Esc>.

7.2.2. Výběr podle jmenného rejstříku

Byty a Nebyty lze vyhledávat podle jména nájemce. Namísto okénka s klíčovými údaji se objeví okénko se seznamem nájemníků. Z nich lze běžným způsobem vybrat, případně vyhledat klávesou <F3>, a na obrazovce se objeví věta podle nájemníka. Poté je možno se pohybovat po celém souboru řazeném podle příjmení a jména nájemníka.

Postup:

- 1) Z nabídky „EDITACE“ vybrat „Domy“, „Byty“ nebo „Nebyty“.
- 2) Vybrat „Opravy“.
- 3) Vybrat „Nájemci - rejstřík“.
- 4) Uprostřed obrazovky se objeví rámeček „Koho mám hledat?“ s výzvou „Napište přibližné příjmení“. Není potřeba vypisovat celé jméno, také na velikosti písmen nezáleží. Napíšete např. „bo“ a stisknete <Enter>.
- 5) V pravé polovině obrazovky se otevře okno se seznamem nájemníků a kurzor bude nastaven na zadaném příjmení nebo nejbližším podobném odpovídajícímu zadanému textu, například „Bolek“.
- 6) Šípkami nebo <F3> vyhledáte jméno nájemníka, kterého chcete editovat a stisknete a po <Enter> se zobrazí karta nájemníka. Nyní se můžete pohybovat po celém souboru uživatelů, ovšem věty jsou řazeny podle příjmení nájemníků nikoli podle adres. Toto během editace dle jména můžete zopakovat po stisku <Shift+F2>.

7.3. Pořizování nových vět

Slouží k založení nové věty vybraného souboru.

Základní postup pro všechny soubory:

- 1) Ze základního menu „Údržba databáze“ vybrat „Běžná údržba“.
- 2) Vybrat soubor.
- 3) Vybrat „Pořizování“.
- 4) Otevře se prázdný formulář vybraného souboru.

Poznámka

- 1) Věta je pořizována v okamžiku stisku <Enter> na poslední položce věty.
- 2) Stisknete-li <Esc> během pořizování na větě, která nemá pořizeny všechny položky, je vydán dotaz „Nedokončená věta bude zrušena! Přesto opustit A/N?“. (Je-li v konfiguračním souboru FAND.CFG toto povoleno).
- 3) Klávesou <F4> můžete vyvolat na kterékoliv položce věty duplikaci obsahu položky z předešlé pořizované věty.
- 4) Během pořizování vás klávesa <F2> přepíná do opravy nově pořizovaných vět a nazpět.
- 5) Odejdete-li během pořizování na kávu, stiskněte před tím raději <F9> a všechny pořizované věty se zaznamenají na disk. Program ukládá pořizované věty z paměti na disk podle nastavení v databázovém systému po určitém počtu vět a tak, aby při výpadku proudu nemohlo dojít ke ztrátě vět právě se nacházejících v paměti počítače.
- 6) Stiskem kombinace kláves <Shift+F7> lze na položkách označených “*” vstoupit do příslušného číselníku, z něho šípkami vybrat a hodnotu převzít potvrzením <Enter>.
- 7) Chybové hlášení „Duplicitní klíč“ vás informuje, že věta se stejnou adresou již v souboru existuje.

7.3.1. Číselník Konstrukčních prvků

Popis číselníku Konstrukčních prvků viz kapitola Číselníky - Zařizovací předměty.

Postup:

- 1) V hlavním menu vyberte „Údržba databáze“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky zvolte „Běžná údržba“.
- 3) Z menu zvolte „Číselník KP“.
- 4) Vyberte rozsah konstrukčních prvků.
- 5) Pořídte údaje do formuláře. Na jedné obrazovce jsou viditelné vždy 2 věty číselníku KP. Podrobněji o číselníku konstrukčních prvků viz kapitolu 6.2.
- 6) Editaci číselníku ukončíte stiskem <Esc>.

ZAPISIT ROZSAH		
Od čísla konstrukčního prvku:	15101	Betonová komunikace
Do čísla konstrukčního prvku:	45753	Lapač par

7.3.2. Domy

soubor DOMYFP

```

          EDITACE DOMU
          S O U B O R   D O M Ů
*****
PPD: 4   *Obec: 09   *Ulice: 101   Číslo popisné: 0031   budova: 0
Obec: HAJ U D.   Ulice: KUBETOVA
          PASPORT DOMU - STAVBA
Demolice? N   Kategorie : 0   Památková péče? N
-----
Typ domu      : A           R o z m ě r y :
Číslo katastru: 030125     Délka       : 18.20
Číslo parcely : -15/6     Šířka      : 9.70
Číslo bloku   : 1         Úžska      : 10.50
Číslo stavby  :           Zastavěná plocha : 177
*Poloha       : 4 Samostatný Obestavěný prost. : 1054
*Druh stavby  : 4 Smíšená     Plocha parcely   : 0
H o d n o t a :           Plocha komunikace: 0
Pořizovací   : 3980000 Kč     Počet podlaží : 3
Zůstatková   : 2300000 Kč     Nadzemních      : 3
          Podzemních       : 0
          Poslední aktualizace věty: 15.04.1994
          Počet nadzemních podlaží v domě
  
```

Význam jednotlivých položek:

- PPD, Obec, Ulice, Čp - kompletní adresa domu,
- Budova - číslo budovy pod stejným číslem popisným,
- Obec, Ulice - název obce a ulice, vypočtené údaje z číselníku,
- Demolice - je dům v demolici ? (A/N),
- Kategorie - kategorie domu, číslo na 1 místo,
- Památková péče - je dům v památkové péči (A/N),
- Typ domu - text max. 6 znaků,
- Číslo katastru, číslo parcely - text na 7 zn., dle evidence nem.
- Číslo bloku - text na 3 znaky,
- Číslo stavby - text na 9 znaků,
- Poloha - poloha domu dle číselníku Poloh,
- Druh stavby - dle číselníku Druhů staveb,
- Délka, šířka, výška - rozměry domu, číslo na 6 a 2 des. místa,

- *Zastavěná plocha* - vypočtený údaj,
- *Obestavěný prostor* - vypočtený údaj,
- *Plocha parcely* - v m², číslo na 6 a 2 des. místa,
- *Plocha komunikace* - vnější komunikace v m², číslo na 5 a 2 des. místa,
- *Pořizovací, zůstatková hodnota* - v tisících Kč, číslo na 7 míst,
- *Počet nadzemních podlaží* - číslo na 2 místa,
- *Počet podzemních podlaží* - číslo na 1 místo,
- *Poslední aktualizace věty* - datum poslední aktualizace.

Význam jednotlivých kláves:

- <Shift+F3> nebo <Tab> - vyvolání spříazeného souboru konstrukčních prvků,
- <Alt+F3> - výběr položek ze souboru KP pro zobrazení,
- <Shift+Tab> - vyvolání editace vybraných položek souboru KP,
- <Shift+F6> - vyvolání popisu pasportu domu volitelně:
 - titulního listu (bez KP), nebo
 - kompletního pasportu včetně všech KP.

7.3.2.1. Konstrukční prvky k domu

Ke každé větě domu je připojen soubor s konstrukčními prvky v tomto domě. Vyvolání se provádí stiskem kláves <Shift+F3> nebo <Tab>.

Objevte se světlé okénko „**KONSTRUKČNÍ PRVKY**“. Není-li v domě dosud žádán KP pořízení, nabídne se prázdná tabulka k pořízení. V opačném případě je kurzor nastaven na první konstrukční prvek podle čísla KP v domě.

Význam jednotlivých položek:

- *Číslo* - lze převzít z číselníku KP přes <Shift+F7>, lze se pohybovat po celém číselníku KP,

Poznámka

Výběry v číselníku konstrukčních prvků (předmětů) lze nyní provádět volitelně podle čísla předmětu i podle jeho názvu. Mezi jednotlivými způsoby třídění lze v průběhu editace cyklicky přepínat klávesou <Tab>. Kurzor zůstává na vybrané větě.

Klávesou <Shift+TAB> lze cyklicky přepínat rozsah číselníku KP mezi výběrem KP určených pro Domy/Byty/Nebyty a kompletním výběrem z číselníku. Kurzor zůstává na vybrané větě.

- *Umístění* - lze převzít hodnotu z předem připraveného číselníku umístění, pokud budete chtít rozlišit umístění předmětů v bytě do jednotlivých místností přes <Shift+F7>,
- *Název* - doplní se z číselníku,
- *Počet prvků* - max. 5 místné číslo na 2 des. místa,
- *Datum pořízení* - datum ve tvaru MM.RRRR,
- *Datum poslední opravy* - datum ve tvaru MM.RRRR,
- *Pohyb konstrukčního prvku* - na kartě konstrukčního prvku je evidován způsob pořízení, případně další pohyb konstrukčního prvku. Úzce to souvisí s modulem PROVOZ.

Význam jednotlivých kódů:

- 0 - Původní konstrukční prvek - nasadí se všude u stávajících prvků.
- 1 - Doplnění konstrukčního prvku - přidání KP, který doposud nebyl pořízen do prostoru.
- 3 - Výměna konstrukčního prvku - původní KP je odstraněn a nahrazen novým. Záznam o původním prvku se přenese automaticky do poznámky.
- 4 - Oprava konstrukčního prvku - částka za provedenou opravu, nahrazuje starší číslování oprav KP od 50000 do 99999.
- 5 - Doprava a instalace konstrukčního prvku - tato částka může být zahrnuta do nájmu za KP, tento pohyb je zaveden z důvodu odlišného zdanění (viz modul PROVOZ).
- 6 - Zrušení konstrukčního prvku - odstranění KP bez náhrady. Záznam o zrušeném prvku se přenese automaticky do poznámky.

Kódy pro pohyb konstrukčních prvků není nutné používat. Pouze zpřesňují záznam o konstrukčním prvku a vede se poznámka o historii tohoto pohybu. Nový rys má souvislost s především s modulem PROVOZ (viz dále). V modulu PASPORT je nutno, stejně jako v předchozích verzích, vyvolat zrušení původního KP při jeho editaci klávesou <F8> a do vymazaného formuláře pořídit nový stav. Při převodu konstrukčních prvků z modulu PROVOZ se toto děje automaticky.

- *Procento opotřebení* - vypočítá se na základě doby životnosti prvku a data pořízení, stačí potvrdit. Nový přepočítání získáte stiskem mezerníku na položce,
- *Číslo dokladu* - číslo na 15 alfanum. znaků (faktury, dod. listu apod.), kterým byl předmět pořízen, pokud je známo,
- *Odepsáno?* - log. hodnota <A/N>, nasazuje se automaticky v závislosti na datu pořízení a době životnosti prvku,
- *Cena* - částka v Kč za jeden kus KP, pokud je známa,
- *Celkem* - celková hodnota jako násobek počtu kusů částkou, vypočítá se, pokud jsou předchozí údaje zadány,
- *Platit?* - log. hodnota <A/N>: **A** - spočítá se měsíční nájemné nebo se nasadí paušální hodnota z číselníku za prvek, **N** - nájemné se počítat nebude,
- *Nájem* - spočítaná částka nájemného na základě zadané ceny prvku a procenta ročního opotřebení, pokud prvek již není odepsán, tj. není starší než je jeho doba životnosti. Jinak se nasadí paušální částka z číselníku CISKP. To vše za předpokladu, že *Platit?* =<A>.
- *Poznámka* - libovolný volný text.

Význam jednotlivých kláves:

- <PgUp>, <PgDn> - listování konstrukčními prvky směrem k začátku, resp. konci.
- <Ctrl+PgUp> - přesune kurzor na první KP podle čísla v domě.
- <Ctrl+PgDn> - přesune kurzor na poslední KP podle čísla v domě.
- <F8> - vyřazení konstrukčního prvku, KP, na němž stojí kurzor je vynulován a původní věta je jako jeden řádek přenesena do doprovodného textu *Poznámka*, kde je možno prohlížet "historii" daného KP. Vynulovanou větu je možno přepsat na nové údaje (jestliže byl prvek vyměněn), nebo ponechat nulovou (jestliže byl zrušen).

- <F2> - přepíná mezi módem pořizování a oprav.
- <Ctrl+Y> - zrušení KP, na němž stojí kurzor.
- <Ctrl+N> - pořizování KP před prvek, na němž stojí kurzor.
- <Esc> - návrat.

7.3.2.2. Zvláštní režim pro opravy konstrukčních prvků

Oprava tohoto souboru má mimo standardního ještě jeden zvláštní režim. Ten vychází z předpokladu, že ne vždy je nezbytné vidět všechny položky daného souboru, naopak chcete si přehledně porovnat několik položek v různých větvích. Je tedy možno si funkci tohoto režimu nastavit ve 2 krocích všude tam, kde se prohlíží konstrukční prvky, a to přímo z karty domu:

- 1. krok** - klávesou <Alt+F3> se objeví seznam položek, které můžete zobrazovat. Vyberete je i jejich pořadí známými konvencemi PC FANDU.
- 2. krok** - klávesou <Shift+Tab> vyvoláte opravy podřízeného souboru pouze s vybranými položkami sestavenými do přehledné tabulky pod sebou (je vhodné položky vybírat tak, aby se vešly na 1 řádek obrazovky).

Vybrané editační položky fungují na <Shift+Tab> až do okamžiku, kdy pomocí kroku 1 tento výběr změníte. Vybrané položky je možno editovat. Původní opravy <Tab> nebo <Shift+F3> pracují beze změny.

7.3.3. Byty

soubor BYTYF3

Význam jednotlivých položek

- PPD, Obec, Ulice, Čp, Byt - kompletní adresa bytu,
- Obec, Ulice - název obce a ulice, vypočtené údaje z číselníku,
- Demolice - je dům s tímto bytem v demolici? (A/N),
- Obytná plocha - výměry jednotlivých obytných místností,
- Vedlejší plocha - výměry jednotlivých neobytných místností,
- Ostatní plocha - výměry jednotlivých ostatních místností,
- Otápění - je místnost otápěná? (A/N),
- Uživatel - celé jméno uživatele bytu ve tvaru PŘÍJMENÍ + JMÉNO,
- Instalované zdroje studená voda | plyn | teplá voda --> číselníky klávesa <Shift+F7> slouží k převzetí údaje příslušného číselníku,

```

      EDITACE BYTU
      S O U B O R   B Y T Ů
      *****
      Adresa bytu:
      PPD: 1   Obec: 01   Ulice: 001   Číslo popisné: 0063   Číslo bytu: 002
      Obec: Duchcov   Ulice: Teplická   Demolice? N

      PASPORT BYTU
      Obytná plocha   otápění   Vedlejší plocha   otápění   Ostatní plocha   otápění
      Pokoj 1:   18.20   N<   Kuchyně:   9.20   N<   Koupelna:   3.00   N<
      Pokoj 2:   0.00   N<   Předst.   7.20   N<   Klozet:     1.00   N<
      Pokoj 3:   0.00   N<   Komora:   0.00   N<   Spriz:     0.00
      Pokoj 4:   0.00   N<   Další:    0.00   N<   Sklep:     0.00
      Pokoj 5:   0.00   N<
      Pokoj 6:   0.00   N<
      Ob. hala:  0.00   N<
      Balkon:   0.00

      UŽIVATEL:
      Hlavova Antonie
      Poslední aktualizace věty: 06.03.1995

      INSTALOVANÉ ZDROJE:
      *studená voda: 0<
      *plyn:         0< není přiveden
      *teplá voda:  0< není přivedena

      Je místnost otápěna A/N?
  
```

Poznámka

- Poslední aktualizace věty - datum poslední aktualizace.

Údaje Obytné plochy, Vedlejší plochy, Ostatní plochy a Uživatelé nejde editovat, pokud je aktivní program Nájem (v základních parametrech systému Nájem = <A>,. Lze je pouze prohlížet a případné změny provést z programu Nájem.

Pokud je v základních parametrech systému Nájem = <N>, je možné výše uvedené údaje měnit.

Pozor!

Jde o údaje, které mají přímý vliv na výpočet nájemného v bytě, proto pozor při případných experimentech se změnami nastavení základních parametrů, zvláště v síti.

Význam jednotlivých kláves:

- <Shift+F3> nebo <Tab> - vyvolání spřaženého souboru konstrukčních prvků,
- <Alt+F3> - výběr položek ze souboru KP pro zobrazení,
- <Shift+Tab> - vyvolání editace vybraných položek souboru KP,
- <Shift+F6> - vyvolání opisu pasportu domu volitelně:
 - titulního listu (bez KP), nebo
 - kompletního pasportu včetně všech KP.
- <F7> - pohled do nadřazených souborů BYTYE, BYTYE2 a UZIFE.

7.3.3.1. Konstrukční prvky k bytu

Ke každé větě bytu je spřažen soubor s konstrukčními prvky v tomto bytě. Vyvolání se provádí stiskem kláves <Shift+F3> nebo <Tab>.

Objeví se světlé okénko "KONSTRUKČNÍ PRVKY". Není-li v bytě dosud žádný KP pořízen, nabídne se prázdná tabulka k pořízení. V opačném případě je kurzor nastaven na první konstrukční prvek podle čísla KP v bytě.

KONSTRUKČNÍ PRVEK			
*Číslo :	45731	*Umístění :	00
		Název:	Kuchyňská linka
Počet prvků :	1.00	ks	Cena : 4800.00 Kč
Datum pořiz.,opr.:	08.1999		Celkem : 4800.00 Kč
Způsob pořízení :	3	Uměna KP	Platit A/N? N
Procento odpisu :	0		Nájem : 0.00 Kč
Číslo dokladu :	600/1		Poznámka : *
Odepsáno?	N		JM45731 Kuchyňská linka

Význam jednotlivých položek

Je totožný s popisem uvedeným v kapitole Domy.

Význam jednotlivých kláves:

- <PgUp>, <PgDn> - Listování konstrukčními prvky směrem k začátku, resp. konci.
- <Ctrl+PgUp> - Přesune kurzor na první KP podle čísla v domě.
- <Ctrl+PgDn> - Přesune kurzor na poslední KP podle čísla v domě.
- <F8> - vyřazení konstrukčního prvku, KP, na němž stojí kurzor je vynulován a původní věta je jako jeden řádek přenesena do doprovodného textu *Poznámka*, kde je možno prohlížet "historii" daného KP. Vynulovanou větu je možno přepsat na nové údaje (jestliže byl prvek vyměněn), nebo ponechat nulovou (jestliže byl zrušen).

- <F2> - Přepíná mezi módem pořizování a oprav.
- <Ctrl+Y> - Zrušení KP, na němž stojí kurzor.
- <Ctrl+N> - Pořízení KP před prvek, na němž stojí kurzor.
- <Esc> - návrat.

7.3.3.2. Zvláštní režim pro opravy konstrukčních prvků

Opět pracuje stejně jako v souboru "DOMY". Viz kapitolu 7.2.2.2.

Název	KONSTRUKČNÍ PRVKY		
	CKP	PocetKP	Korun
Dveře bytové	> 28100	1.00	1250.00
Michací baterie umyvadlová	> 31485	3.00	1980.00
Kloset Kombi	> 32210	1.00	3420.00
Osvětlovací těleso bytu	> 34411	1.00	680.00
Zvonkový panel	> 34600	1.00	650.00
Zvonkový panel	> 34600	1.00	650.00
Vypínač bytový	> 34820	1.00	80.00
Uhelná kama	> 42100	1.00	8000.00

7.3.4. Nebyty

soubor NEBYTYF2

```

EDITACE PASPORTU NEBYTU
S O U B O R   N E B Y T Ů
*****
A d r e s a   n e b y t u :
PPD: 1   *Obec: 01   *Ulice: 001   Číslo popisné: 0063   Číslo nebytu: 301
Obec: Duchcov   Ulice: Teplická   demolicne? N
PASPORTI NEBYTU
-----
Místnost      Plocha      O P      Místnost      Plocha      O P
1. Kulturní místnos  25.20  N<A  6.           0.00  N<N
2. Obchodní místnos  10.00  N<A  7.           0.00  N<N
3.           0.00  N<N  8.           0.00  N<N
4.           0.00  N<N  9.           0.00  N<N
5.           0.00  N<N  10.          0.00  N<N
-----
CELKEM PLOCHY:   všechna:  35.20  m2   ZDROJE:   *voda : 0<
               "O"tápěná:  0.00  m2   *plyn : 0< není přived
               "P"ronajatá: 35.20  m2   *tep.voda: 0< není přived
NÁJEMCE: Buchtá Karel   Nájem:  509.00
Datum poslední aktualizace: 17.08.1998
Je nebyt v demoličním stavu A/N?

```

Význam jednotlivých položek

- PPD, Obec, Ulice, Čp, Nebyt - kompletní adresa nebytu,
- Obec, Ulice - název obce a ulice, vypočtené údaje z číselníku,
- Demolicne - je dům s tímto nebytem v demolici? (A/N),
- Místnost - druh nebytové místnosti, je možno převzít z číselníku, je možno evidovat max. 10 místností v jednom nebytovém prostoru, nepotřebné položky budou prázdné, při pořizení nutno pořídit nuly nebo "odklepat klávesou ENTER.
- Otápěná - je místnost otápěná? (A/N),
- Pronajatá - je místnost pronajatá? (A/N),
- Celkem plochy - vypočtené údaje z výše uvedených ploch,
- Zdroje - voda | plyn | teplá voda |-> lze převzít z číselníku klávesou <Shift+F7>,
- Nájemce - příjmení + jméno nájemníka,
- DPA - datum poslední aktualizace.

Poznámka Údaje Místnost včetně výměry a Nájemce nejde editovat, pokud je aktivní program Nájem (v základních parametrech systému Nájem = <A>). Lze je pouze prohlížet a případné změny provést z programu Nájem.

Pokud je v základních parametrech systému Nájem = <N>, je možné výše uvedené údaje měnit.

Pozor!

Jde o údaje, které mají přímý vliv na výpočet nájemného v nebytě, proto pozor při případných experimentech se změnami nastavení základních parametrů, zvláště v síti.

Význam jednotlivých kláves:

- <Shift-F3> nebo <Tab> - vyvolání spřaženého souboru konstrukčních prvků,
- <Alt+F3> - výběr položek ze souboru KP pro zobrazení,
- <Shift+Tab> - vyvolání editace vybraných položek souboru KP,
- <Shift+F6> - vyvolání opisu pasportu domu volitelně:
 - titulního listu (bez KP), nebo
 - kompletního pasportu včetně všech KP.
- <F7> - pohled do nadřazeného souborů NEBYTYF

7.3.4.1. Konstrukční prvky k nebytu

Ke každé větě nebytu je spřažen soubor s konstrukčními prvky v tomto bytě. Vyvolání se provádí stiskem kláves <Shift+F3> nebo <Tab>.

Objeví se světlé okénko „**KONSTRUKČNÍ PRVKY**“. Není-li v bytě dosud žádný KP pořízen, nabídne se prázdná tabulka k pořízení. V opačném případě je kurzor nastaven na první konstrukční prvek podle čísla KP v nebytu.

Význam jednotlivých položek

Je totožný s popisem uvedeným v kapitole Domy.

Význam jednotlivých kláves:

- <PgUp>, <PgDn> - Listování konstrukčními prvky směrem k začátku, resp. konci.
- <Ctrl+PgUp> - Přesune kurzor na první KP podle čísla v domě.
- <Ctrl+PgDn> - Přesune kurzor na poslední KP podle čísla v domě.
- <F8> - vyřazení konstrukčního prvku, KP, na němž stojí kurzor je vynulován a původní věta je jako jeden řádek přenesena do doprovodného textu *Poznámka*, kde je možno prohlížet „historii“ daného KP. Vynulovanou větu je možno přepsat na nové údaje (jestliže byl prvek vyměněn), nebo ponechat nulovou (jestliže byl zrušen).
- <F2> - Přepíná mezi módem pořizování a oprav.
- <Ctrl+Y> - Zrušení KP, na němž stojí kurzor.
- <Ctrl+N> - Pořízení KP před prvek, na němž stojí kurzor.
- <Esc> - návrat.

7.3.4.2. Zvláštní režim pro opravy konstrukčních prvků

Opět pracuje stejně jako v souboru „DOMY“. Viz kapitolu 6.2.2.2.

7.4. Opravy vět

Opravy - volíte, jestliže chcete opravovat položky již pořízených vět, nebo si zápisy pouze prohlížet.

Základní postup pro všechny soubory:

- 1) Ze základního menu „**Údržba databáze**“ vybrat „**Běžná údržba**“.
- 2) Vybrat soubor.
- 3) Vybrat „**Opravy**“.
- 4) Zadat adresu do Klíčových údajů nebo vybrat podle jmenného rejstříku (pouze Byty a Nebyty) - viz výše popsaný postup.
- 5) Otevře se formulář vybrané věty vybraného souboru nebo první věta odpovídající vybrané podmnožině.

Pohyb po souboru:

- <PgUp> - listování po větách směrem k začátku
- <PgDn> - listování po větách směrem ke konci
- <Ctrl+PgUp> - přesune kurzor na první větu souboru
- <Ctrl+PgDn> - přesune kurzor na poslední větu souboru - šipky doleva, doprava - pohyb po jednotlivých položkách věty
- <Home> - skok na první položku věty,
- <End> - skok na poslední položku věty,
- <Ctrl+Home> - skok na předcházející větu
- <Ctrl+End> - skok na následující větu
- <Enter> - posun na další editovaný údaj
- <Esc> - ukončení editace, návrat do menu

7.5. Mazání vět

Mazání - volíte, jestliže chcete zrušit již existující větu (věty) z vybraného souboru. Pro vymazání věty, na které stojí kurzor, z vybraného souboru použijete klávesy <Ctrl+Y>.

Základní postup pro všechny soubory:

- 1) Ze základního menu „**Údržba databáze**“ vybrat „**Běžná údržba**“.
- 2) Vybrat soubor.
- 3) Vybrat „**Mazání**“.
- 4) Zadat adresu do Klíčových údajů nebo vybrat podle jmenného rejstříku (pouze Byty a Nebyty) - viz výše popsaný postup.
- 5) Otevře se formulář vybrané věty vybraného souboru nebo první věta odpovídající vybrané podmnožině.

- 6) Po stisku „mazacího“ tlačítka <Ctrl+Y> na větě souboru následuje dotaz: „Vymazat větu včetně podřízených záznamů a KP A/N?“.
- a) Odpovíte-li „A“ (ano) program provede vymazání věty včetně spojených vět v podřízených souborech a to: u Domu včetně Bytů s konstrukčními prvky bytů, Nebytů s konstrukčními prvky nebytů a konstrukčními prvky domu.
 - b) Odpovíte-li „N“ (ne) zůstanou zachovány nejen podřízené věty, ale i věta, na níž byla akce stiskem <Ctrl+Y> vyvolána.

Pro pohyb po souboru platí stejné klávesy jako u oprav.

7.6. Nadřazené soubory

Jak již bylo řečeno, celou řadu údajů získávají soubory programu Pasport ze souborů programu Nájem. Proto je vhodné mít tyto doplněny v Nájmu u objektů, které chcete pořizovat v Pasportu.

V případě, že např. nebude pořízena věta daného domu v souboru DOMYF (Nájem), program Pasport odmítne tento dům zařadit do souboru DOMYFP. Vydá varovné hlášení „F10! DomyF.exist“. Stisknutím <F10> odstraníte hlášku z obrazovky.

Po stisku klávesy <F7> se na obrazovce objeví formulář věty souboru DOMYF jestliže existuje. Jinak vydá hlášení o neexistenci nadřazené věty. V souboru DOMYF, který nyní máte před sebou můžete prohlížet jednotlivé položky právě zobrazené věty, ale program vám nedovolí žádnou položku přepsat, ani větu vymazat nebo pořídit.

Vstupovat do údajů, např. vět, včetně pořízení lze, jestliže není instalován modul NÁJEM. Přesněji, jestliže je v základních parametrech nastaveno „Instalován modul nájem = <N>“.

Po stisku <Esc> se vrátíte k větě v souboru DOMYFP, na které bylo vydáno varovné hlášení.

Podobně tato klávesa funguje i v ostatních souborech (bytů BYTYF3 a nebytů NEBYTYF2) a lze ji využít zejména v režimu oprav pro pohled do příslušných nadřazených souborů.

8. Pasport

Volba „Pasport“ v hlavním pruhovém menu umožňuje vytvoření sestavy vlastního pasportu domu, bytu nebo nebytu a jeho výstup na obrazovku, na tiskárnu nebo do textového souboru na disk.



8.1. Pasport domu

Základní postup:

- 1) V hlavním pruhovém menu zvolte „Pasport“.
- 2) Zvolte z podnabídky pasport „Domu...“.
- 3) Zadejte známým způsobem klíčové údaje - tyto hodnoty se pak přenesou do případně vybrané podmínky výběru.
- 4) Z rozvinuté podnabídky si vyberte komplexnost pasportu:
 - titulního listu (bez KP), nebo
 - kompletního pasportu včetně všech KP.
- 5) Zvolte podmínku, která omezuje rozsah sestavených pasportů, z připravené nabídky.
- 6) Zadejte parametry pro tisk a stiskněte <Esc>.
- 7) Po prohlédnutí nebo vytisknutí sestavy (<F6>) ukončíte klávesou <Esc>.

Poznámka

Předem si můžete určit směr výstupu sestaveného pasportu (pasportů) a to na tiskárnu nebo do souboru na disk a pasport(y) se sestaví na určeném médiu. Tohoto přeměrování dosáhnete z volby “Sestavy” - “Výstup sestav”, jak bude popsáno v kapitole Sestavy.

Nyní podrobněji k jednotlivým bodům.

8.1.1. Kompletní pasport

Sestava kompletního pasportu domu zahrnuje jednak titulní list, jehož vzhled se přibližně podobá pasportu druhdy schválené metodiky a za ním následuje seznam konstrukčních prvků seřazených podle čísla KP a po skupinách sčítaný.

8.2. Pasport bytu

Základní postup:

- 1) V hlavním pruhovém menu zvolte „**Pasport**“.
 - 2) Zvolte z podnabídky pasport „**Bytu...**“.
 - 3) Zadejte známým způsobem klíčové údaje - tyto hodnoty se pak přenesou do případně vybrané podmínky výběru.
 - 4) Z rozvinuté podnabídky si vyberte komplexnost pasportu:
 - titulního listu (bez KP), nebo
 - kompletního pasportu včetně všech KP.
 - 5) Zvolte podmínku, která omezuje rozsah sestavených pasportů, z připravené nabídky.
 - 6) Zadejte parametry pro tisk a stiskněte <Esc>.
 - 7) Po prohlédnutí nebo vytisknutí sestavy (<F6>) ukončíte klávesou <Esc>.
- Další podrobnosti jsou uvedeny v kapitole Pasport domu.

8.3. Pasport nebytu

Základní postup:

- 1) V hlavním pruhovém menu zvolte „**Pasport**“.
- 2) Zvolte z podnabídky pasport „**Nebytu...**“.
- 3) Zadejte známým způsobem klíčové údaje - tyto hodnoty se pak přenesou do případně vybrané podmínky výběru.
- 4) Z rozvinuté podnabídky si vyberte komplexnost pasportu:
 - titulního listu (bez KP), nebo
 - kompletního pasportu včetně všech KP.
- 5) Zvolte podmínku, která omezuje rozsah sestavených pasportů, z připravené nabídky.
- 6) Zadejte parametry pro tisk a stiskněte <Esc>.
- 7) Po prohlédnutí nebo vytisknutí sestavy (<F6>) ukončíte klávesou <Esc>.

9. Sestavy

Protože papír je papír, volba „**Sestavy**“ vám umožní pomocí tiskárny převést data vedená v souborech a viditelná přes obrazovku monitoru do “kancelářštější” podoby seznamu na listu (listech) papíru.

Sestava je výpis datového souboru nebo jeho podmínkou omezené části do formy textového souboru, který je editovatelný prostředky textového editoru. Sestava může směřovat na obrazovku, na tiskárnu nebo do souboru na disk. modul PAS-PORT využívá všechny tři možnosti.

Provádí se z hlavního menu volbou „**Sestavy**“.



Práce na sestavě se skládá z několika úkonů:

- výběr sestavy
- určení formy sestavy
- výběr souboru
- zadání klíčových údajů
- stanovení podmínky výpisu
- určení rozsahu KP
- zadání parametrů pro tisk.

Ještě připomínáme, že sestava je datový soubor (nebo jeho podmínkou omezená část) převedený do formy textového souboru.

Ukončení práce provedete běžným způsobem pomocí <Esc>, voleb „**Konec**“ nebo <K>.

9.1. Nastavení tisku

9.1.1. Výběr souboru a formy sestavy

Po volbě „**Sestavy**“ se rozvine nabídka souborů, z kterých lze tvořit sestavy. Obvyklým způsobem zvolíte soubor a formu sestavy.

Určení formy sestavy

- „**Předdefinovaná sestava**“ - je třeba zadat klíčové údaje - omezit výběr, následně vybrat podmínku, zadat parametry tisku a sestava se vytvoří ve tvaru určeném programem.
- „**Uživatelská sestava**“ - v nabídce označte <F2> všechny položky, které chcete tisknout. Tyto se převedou do zvláštního souboru, po kterém se lze pohybovat <PgDn>, <PgUp>, tisknout <F6>, popřípadě využít další funkce PC FANDu - výběr podmnožiny, součtování položek ap. Vytvoří se tzv. „automatická sestava“.

Před vytvářením kterékoliv sestavy (mimo číselníku) se objeví okénko s požadavkem na zápis kódů adresy (viz výše). Vyplníte známým způsobem, program tak získá parametry pro pozdější konstrukci podmínky výběru (viz dále).

9.1.2. Výběr podmínky

Nabídne se v případě nastavení parametru *Nabízet v sestavách podmínku A/N?* v instalaci úlohy PASPORT na „A“ (viz kapitulu „**Instalace**“, „**modulu PASPORT**“).

Výběr podmínky je druhou fází tvorby předdefinované sestavy. Po zadání klíčových údajů se objeví okno s nabídkou podmínek, kde v levé části je vlastní podmínky (Podmínka) s formálními parametry (jsou uzavřeny ve složených závorčákách) a vpravo vysvětlující poznámka (Vysvětlivka). **Jestliže chcete vypsát celý soubor, tedy vlastně nechcete žádnou podmínku výběru, v okně s podmínkami stisknete <Esc> a dosadí se prázdná podmínka. Ta zabezpečí vypsání souboru komplet.**

Cis	Podmínka	Vysvětlivka
000	<NOUÁ>	Zavedení nové podmínky
001	obec={ob}	Údaje za celou obec
002	ulice={ul}	Údaje za ulici
003	obec={ob}&ulice={ul}	Údaje za ulici pro dupl. ě
004	ulice={ul}&cp={cp}	Údaje za jeden dům {cp}
005	obec={ob}&ulice<{ul}	Údaje za obec s vyj. jedné
006	copy{obec.1.1}={jm}	Několik obcí u deset. člen

Z nabídky se volí známým způsobem (šipky, <Enter>). Po volbě jsou formální parametry nahrazeny skutečnými a to:

- {Ob} číslem obce zadaným v kódech
- {Ul} číslem ulice zadaným v kódech
- {Ci} číslem popisným zadaným v kódech
- {By} číslem bytu zadaným v kódech

Tyto parametry zapisujete na samém začátku vytváření sestavy, jak bylo řečeno. Na další se vás program zeptá při překladu, kdykoliv na ně narazí:

- {dt} vložte datum ve formátu dd.mm.rr (třeba 1.1.95)
- {cs} vložte číselnou hodnotu (třeba 375.50)
- {jm} vložte řetězec (třeba KOLAFOVA)

Program dosazuje parametry zleva doprava, lze tedy např. v podmínce “od data do data” zapsat pokaždé jiné datum, ačkoliv formální parametr je v obou případech dt.

Po výběru podmínky a zapsání parametrů se podmínka objeví na spodním řádku obrazovky s již dosazenými hodnotami. Potvrďte ji <Enter>, popřípadě ji můžete ještě běžným postupem doeditovat.

V okamžiku potvrzení podmínky začne vytváření sestavy na určené médium, např. na tiskárnu, diskety,...

9.1.2.1. Vytvoření a použití uživatelské podmínky

Po vyvolání seznamu podmínek je kurzor na podmínce <NOVÁ>. Jestliže ji zvolíte, budete vyzváni k vytvoření vlastní podmínky a to buď ručně nebo poloautomaticky.

„Ručně“ to znamená, že do připraveného pole v seznamu podmínek přímo zapíšete text podmínky. Předpokládá to určité znalosti o sestavování logických výrazů. V sousedním poli **„Vysvětlivka“** můžete osvětlit význam a použití podmínky. Po vyplnění lze podmínku ihned <Enter> vybrat a aplikovat ve vybrané sestavě.

„Poloautomaticky“ budete provedení systémem nabídek, které usnadní sestavení podmínky:

- 1) Nejprve se ukáže seznam názvů položek, z kterého si vyberete položky, které budete chtít v podmínce testovat (klávesou <F2>). Můžete i změnit jejich pořadí, podobně jako u výběru položek pro uživatelskou sestavu (viz **„Uživatelská komunikace PC FANDu“**).
- 2) Dále se na předposledním řádku obrazovky objeví název první vybrané položky a menu se seznamem porovnávacích operátorů. Z nabídky vyberete ten, který odpovídá Vašemu přání na test položky.
- 3) Jestliže jste zvolili více názvů položek bude se po každém porovnání objevovat nabídka se seznamem vztahů mezi těmito položkami (& ... a současně, ! ... nebo), čili logických operátorů. Opět vyberete odpovídající Vašemu záměru.
- 4) Na předposledním řádku obrazovky se objevuje tvar sestavované podmínky v rozpracované formě, takže je možno kontrolovat výsledek v průběhu zápisu.
- 5) Pokračování je obdobné jako v **„ručním“** zadávání, tj. sestavená podmínka se ukáže v patřičném poli, můžete ji ještě ručně upravit, zapsat si k ní poznámku, <Enter> vybrat a použít. Rozšíření použití těchto podmínek spočívá v jejich použití nejen v předdefinovaných, ale i uživatelských sestavách. Po výběru položek zahrnutých do uživatelské sestavy a jejich zobrazení na monitoru, můžete stisknout klávesu <F6>. Objeví se menu:
 - **„Uživatelská podmínka“** objeví se seznam podmínek s kurzorem na podmínce <NOVÁ>. Použití je popsáno výše. Po <Enter> se vybraná podmínka aplikuje jako podmínka pro výběr podmnožiny.
 - **„Standardní nabídka“** objeví se menu, na které jste zvyklí vždy po klávese <F6> na souboru, tedy - **„Opis“**, **„Součtová sestava“** atd.

9.1.3. Místo výstupu sestavy

Standardně je nastaven výstup na tiskárnu. Volbou **„Zápis do souboru na disk“** se zabezpečí možnost výstupu do jménem určeného souboru, který je možno poté libovolně editovat, přenášet na jiný počítač a tisknout. Toto nastavení je pak společné pro všechny sestavy, dokud se opět novou volbou z nabídky **Výstup** sestav nezmění - **na tiskárnu**.

Výstupní sestava se vytvoří na obrazovce a <F6> na tiskárně. Jaký je mezi nimi rozdíl?

Obě sestavy jsou vytvořeny nejprve na disku, ale:

1. Sestava na tiskárnu má systémem pevně přidělené jméno PRINTER.TXT. Po jejím vytvoření se okamžitě objeví na obrazovce a lze s ní zacházet jako s textovým souborem a pokud je to povoleno programem, můžete si sestavu doeditovat. Stiskem <F6> sestavu vytisknete, stiskem <Ctrl+F6> se vytiskne sestava od pozice, na které stojí kurzor do konce sestavy.

Druhou stranou mince je skutečnost, že jakákoliv další vytvořená sestava má stejné standardní jméno a tuto sestavu při vzniku přepíše. Takže při nastavení volby "Vytisknout na tiskárně" máte na disku vždy jen **naposledy vytvořenou** sestavu.

2. Se sestavou vytvářenou na disk je složitější práce. Musíte jí totiž přidělit jméno. Na obrazovce se objeví jméno *.TXT. Namísto * napíšete třeba SESTAVA. Vytvoří se soubor SESTAVA.TXT, ovšem na obrazovce se neobjeví. Výstup je proveden do souboru zadaného jména na disk a počítač o tom vydá zprávu.

Po ukončení vytváření sestavy si můžete sestavu vyvolat takto:

- 1) V nabídce "Sestavy" vyberete "Editace sestav".
- 2) Na obrazovce se objeví výzva „Vyber soubor“
 - a) Jméno souboru, který chcete vyvolat znáte a zapíšete jej namísto *, tedy v našem případě SESTAVA a stisknete <Enter>.
 - b) Jméno souboru neznáte. Stisknete <Enter> a objeví se plošné menu se všemi soubory s rozšířením TXT. Z nich si vyberete běžným způsobem (šipky, <Enter>). Z toho plyne, že takto můžete vyvolat jakýkoliv textový soubor s extenzí TXT.
- 3) Soubor se objeví v editačním okně na obrazovce. Můžete s ním volně pracovat, tisk pracuje, jak bylo uvedeno v předchozím případě.
- 4) Tento soubor zůstane neustále na disku a bude vám kdykoliv k dispozici, dokud:
 - ho nesmažete příkazem operačního systému, nebo příkazem v subúloze Korespondence (viz dále)
 - nezaložíte sestavu totožného jména, která původní soubor přepíše.

Poznámka

Z popsaného způsobu práce systému se sestavami (volba umístění sestavy) vyplývá, že tímto způsobem můžete na obrazovku vyvolat i sestavu vytvořenou "na tiskárnu", uloženou pod standardním jménem "PRINTER.TXT". Ovšem pouze jednu, poslední vytvořenou!

9.1.4. Určení rozsahu KP

Rozsah konstrukčních prvků. Je to vlastně speciální součást podmínky pro výpisy ze souboru Konstrukčních prvků (SKP). Rozsah je rozmezí čísel KP, které vás zajímají. Na výzvu „Od..“ zapíšete nižší číslo KP a „Do..“ vyšší číslo. Ze souboru SKP se mimo jiných podmínek vybírají KP, jejichž čísla patří do zvoleného intervalu včetně.

Název	KONSTRUKČNÍ PRVKY		
	Číslo KP	Počet KP	Korun
Dveře bytové	> 23100	1.00	1250.00
Níhací baterie unyvadlová	> 31405	3.00	1900.00
Kloset kombi	> 32210	1.00	3420.00
Osvětlovací těleso bytu	> 34411	1.00	600.00
Zvonkový panel	> 34600	1.00	650.00
Zvonkový panel	> 34600	1.00	650.00
Vypínač bytový	> 34820	1.00	80.00
Uhelná kama	> 42100	1.00	8000.00
.....
.....
.....

Zadáte-li do položky *Do* nižší číslo, než *Od*, program jej nevezme v úvahu a doplní základ *Od* místo nul devítkami. Takže chcete-li vypsát třídu „23000“ komplet, napíšete *Od* – „23000“ a v *Do* necháte „00000“ po zpracování podmínky se do položky *Do* doplní „23999“, apod.

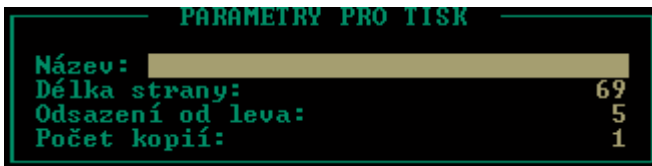
Všechny KP vypíšete jako rozsah „00000 - 49999“. Chcete-li vypsát pouze jeden konkrétní KP napíšete do položek *Od* i *Do* totožné číslo.

Při výběrech skupin KP je možno mezní hodnoty převzít z číselníku KP pomocí <Shift+F7>.

9.1.5. Parametry tisku

Před vlastním vytvořením každé sestavy lze ještě zadat parametry pro tisk:

- *jméno (název sestavy)* - má smysl vyplňovat pouze u uživatelských sestav, předdefinované sestavy již mají svůj název zadán,
- *délka strany (nastavení maximální délky stránky)* - viz metodický pokyn níže,
- *odsazení odleva* - počet vynechaných pozic od levého okraje papíru, záleží na nastavení papíru v tiskárně, obvykle se nastavuje na 5 - 7,
- *počet kopií* - počet požadovaných výtisků.



9.1.5.1. Stránkování v sestavách

Délka stran je definována takto:

- **Fyzická délka** - v počtu řádků na stránku je nastavena v instalaci run-time modulu programem FANDINST.EXE (viz uživatelskou příručku PC FANDu) na 69 řádek + 3 řádky spodní okraj (přeskok perforace) = 72 řádek, tj. hodnota pro skládaný perforovaný počítačový papír (tzv. „leporelo“). Až na jedinou výjimku (popsána níže) program toto nastavení nemění a je vhodné pro všechny druhy papíru.
- **Logická délka** - v počtu řádků, jež budou vytištěny. Nastavuje se v parametrech před spuštěním každé sestavy. Je zřejmé, že logická délka nemůže být větší než délka fyzická. Jestliže platí, že logická délka = fyzická délka (tj. 72), tiskárna vůbec nestránkuje! Obvykle se na poslední řádce nastavené v parametru „Délka stránky“ objevuje číslo strany (jestliže číslování stran je na konci a nikoliv začátku stránek), nebo poslední údaj na straně tištěné sestavy.

Doporučené logické délky:

- | | |
|--|------------|
| • pro skládaný papír (leporelo) | 68 - 70 ř. |
| • pro jednotlivé listy - kancelářský papír | 60 - 65 ř. |
| • pro jednotlivé listy - „na široko“ | 43 - 45 ř. |
| • pro široký skládaný papír (leporelo) | 68 - 70 ř. |
| • pro Evidenční list (formát A4) | 68 ř. |

9.2. Předdefinované sestavy

9.2.1. Sestava skupin KP

Postup:

- 1) V hlavním pruhovém menu vyberte „**Sestavy**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky „**Soupis KP a skupin KP**“.
- 3) Zvolte formu sestavy - „**Předdefinovaná sestava**“.
- 4) Zvolte okruh KP (domy, byty, nebyty, všechny).
- 5) Vyplňte „**Klíčové údaje**“.
- 6) Zvolte výběrovou podmínku.
- 7) Zvolte rozsah konstrukčních prvků.
- 8) Zadejte nebo upravte „**Parametry pro tisk**“ a <Esc>.
- 9) Potvrďte <Enter> nebo upravte vygenerovanou podmínku.
- 10) Tisk sestavy - <F6>.
- 11) <Esc> - návrat do menu.

9.2.2. Konstrukční prvky s končící životností

- 1) V hlavním pruhovém menu vyberte „**Sestavy**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky „**KP s končící životností**“.
- 3) Zvolte formu sestavy - „**Předdefinovaná sestava**“.
- 4) Zvolte okruh KP (domy, byty, nebyty, všechny).
- 5) Vyplňte „**Klíčové údaje**“.
- 6) Zvolte výběrovou podmínku.
- 7) Určete datum, ke kterému chcete posuzovat životnost. Bude proveden výběr **všech KP** s končící životností k danému datu ve vybraném okruhu a dle zvolené podmínky.
- 8) Zadejte nebo upravte „**Parametry pro tisk**“ a <Esc>.
- 9) Potvrďte <Enter> nebo upravte vygenerovanou podmínku.
- 10) Tisk sestavy - <F6>.
- 11) <Esc> - návrat do menu.

9.2.3. Skupiny KP s končící životností

- 1) V hlavním pruhovém menu vyberte „**Sestavy**“.
- 2) Z rozvinuté podnabídky „**Skupiny KP s končící životností**“.
- 3) Zvolte formu sestavy - „**Předdefinovaná sestava**“.
- 4) Zvolte okruh KP (domy, byty, nebyty, všechny).
- 5) Vyplňte „**Klíčové údaje**“.
- 6) Zvolte výběrovou podmínku.

- 7) Zvolte rozsah konstrukčních prvků.
- 8) Určete datum, ke kterému chcete posuzovat životnost. Bude proveden výběr **skupiny KP** s končící životností k danému datu ve vybraném okruhu a dle zvolené podmínky.
- 9) Zadejte nebo upravte „**Parametry pro tisk**“ a <Esc>.
- 10) Potvrďte <Enter> nebo upravte vygenerovanou podmínku.
- 11) Tisk sestavy - <F6>.
- 12) <Esc> - návrat do menu.

9.2.4. Číselníky

Program umožňuje vypsat i číselníky, vesměs jako kompletní, nějaké dělení u nich nemá zpravidla smysl.

9.2.4.1. Číselník obcí a ulic

Je totožný se stejným číselníkem programu Nájem (je to tentýž soubor, který oba programy sdílejí). Podrobnosti o jeho organizaci si přečtěte v příručce k programu Nájem.

9.2.4.2. Číselník konstrukčních prvků

Kromě čísla a názvu konstrukčního prvku obsahuje ještě číslo měrné jednotky a další údaje o ceně, normohodinách na opravu a výměnu ponechané z čistě pietních důvodů.

9.2.4.3. Vnitřní číselníky

Vypíší se okamžitě po volbě druhu číselníku. Na jejich výpis zpravidla stačí jedna stránka.

9.3. Uživatelské úpravy sestav

Veškeré sestavy použité modulem lze uživatelsky upravovat. Ve starších verzích bylo možné upravovat pouze sestavy smluv, evidenčních listů a upomínek na nezaplacené nájemné. Tato podpora byla rozšířena na všechny sestavy používané v programu.

Pro každou sestavu jsou definovány 3 varianty. Varianta „0“ je definovaná programem a nelze ji měnit. Varianty „1“ a „2“ jsou přístupné k úpravám uživateli.

Postup:

- 1) V každém modulu je v pruhovém menu volba „**Sestavy**“. V modulu DOPIŠY je to „**Práce s textem**“.
- 2) Po jejím rozvinutí se ve spodní části objeví volba „**Úpravy sestav**“, vyberte ji. Nabídka je přístupná pouze v případě, že máte tzv. „zvýšená práva“ pro práci s daty (viz kapitola 1).
- 3) Na obrazovce se objeví editační formulář se seznamem sestav daného modulu. V seznamu je jednak identifikační znak sestavy, dále její stručný popis. **Identifikační znaky nikdy neměňte!** Dalším polem je vlastní tvar sestavy (program)

s číslem 0. Tato sestava je základní, předdefinovaná v programu a nelze ji změnit, pouze prohlížet. V poli „Číslo sestavy“ je uvedeno číslo verze sestavy, kterou bude program používat. Implicitně je to „0“. Jestliže nechcete tuto implicitní sestavu použít, do tohoto pole zapíšete číslo vámi upravené verze „1“ nebo „2“. Klávesou <F8> můžete zkontrolovat, je-li vaše úprava funkční.

- 4) Případná úprava se provádí ve volných textech pro verze sestavy „1“ nebo „2“. Klávesou <F4> můžete do tohoto textu zkopírovat implicitní podobu verze „0“ a na ní potom provést potřebné úpravy. Do volného textu vstoupíte klávesou <Ins>. Klávesou <F8> zkontrolujete funkčnost úpravy.
- 5) Editaci ukončíte klávesou <Esc>. Jestliže je jako číslo verze sestavy uplatněno jiné, než implicitní „0“, je ještě jednou zkontrolována funkčnost sestavy, jinak není opuštění editace umožněno.

Poznámka

Pro úpravy v sestavách je potřeba mít alespoň základní znalosti vytváření sestav v PC Fandu. Jestliže je nemáte, raději se obraťte na vašeho dealera nebo systémového programátora.

Používané klávesy

- <Ins> - Vstup do textu sestavy.
- <F8> - Kontrola formuláře.
- <F4> - Kopie implicitního tvaru do verze „1“ nebo „2“.

9.4. Doplnování sestav a deklarací při reinstalaci

Při každé reinstalaci jsou připraveny úpravy jednotlivých sestav, případně deklarací souborů a procedur. Po reinstalaci jsou tyto nové texty umístěny v podadresáři EOS010 a spolu s nimi prográmek pro aktualizaci vašich sestav a deklarací, nově vytvořených. Vyvolání aktualizace se provádí pro každý modul v menu „**Služby**“ (v modulu DOPISY „**Práce s textem**“).

Postup

- 1) Zvolte „**Sestavy a deklarace...**“ Po zvolení se objeví další menu:
 - „1.Sestavy“
 - „2.Deklarace souborů a procedur“
 Tyto volby pracují s texty příslušného typu v rámci modulu.
- 2) Po zvolení příslušného typu se objeví seznam všech aktuálních zdrojových textů sestav nebo deklarací. Označíte (<F8> - po jednom, <Shift+F8> - všechny nebo <Enter> - jeden s okamžitým provedením) texty, které nahradí vaše původní, ostatní zůstávají, ale můžete je vyměnit kdykoliv v budoucnosti.
- 3) Následuje dotaz „**Souhlasí A/N?**“. Stisknete <A> a provedete výměnu, vaše texty sestav nebo deklarací budou nahrazeny novými. Ovšem pouze tvar „0“, vámi případně upravené tvary „1“ a „2“ zůstanou zachovány. Sami musíte uvážit, jestli přejít na nový tvar (někdy to z důvodu změny názvů položek bude nezbytné), nebo se vrátit a napsat do položky „Použití tvar č.“ 1 nebo 2 a vrátit se ke své změně. Implicitně se totiž do všech sestav nasadí použití tvaru č. 0. Stiskněte <N> a vrátíte se k výběru sestav pro výměnu nebo <Esc> a opustíte výměnu textů a vrátíte se k menu z bodu 1.

- 4) V menu jsou uvedeny ještě 2 volby
„3.Editace sestav - pro odborníky“
„4.Editace deklarácí - pro odborníky“
- 5) Tyto volby slouží k hromadným opravám původních i nových textů (náhrady celých vět nebo skupin slov ve všech textech najednou apod.) a je skutečně určena především odborníkům, kteří jsou si **dobře vědomi, co činí!** Objeví se nabídka:
„1.Původní texty“ - texty sestav a deklarácí, které aktuálně používáte.
„2.Texty pro doplnění“ - texty, které jsou určeny jako náhrada stávajících.

Pozor!

Ještě jedno upozornění! Po instalaci jsou všechny deklarace nastaveny na tvar 0! Jestliže jste používali jiné tvary, je nutné je projít a zkontrolovat!

10. Zálohování a obnova dat

Na kterémkoliv databázovém systému jsou nejcennější uložená data (vzpomeňte na práci, která provázela jejich pořizování a údržbu). Podle toho byste se ke svým datovým souborům měli chovat. Neexistuje 100% bezpečný databázový program, vždy může dojít k

- výpadku napájení
- zhroutil systému
- chybě programu
- chybě obsluhy
- poruše počítače
- napadení virem
- atd.

To nejmenší, co můžete pro svá data udělat je jejich zálohování. Jedná se o vytvoření aktuální kopie souboru(ů), většinou na disketě v mechanice A. Obnova souborů, tj. jejich převedení z diskety do programu může často zabránit katastrofě a ušetřit dlouhou a úmornou práci.

V programu jsou **zálohování i obnova dat** řešeny dvěma na sobě nezávislými systémy:

- zálohování celého programu kompletně,
- parciální zálohování jednotlivých modulů nebo i datových souborů v každém modulu.

10.1. Zálohování celého programu

Po každém ukončení programu se vám nyní nabídne zálohování celého systému ve dvou krocích:

- nejprve se provede komprimace všech datových souborů včetně podadresářů na pevný disk,
- poté volitelně je tento komprimovaný soubor uložen na disketu/ty.

Obnova souborů probíhá rovněž ve dvou krocích v opačném pořadí.

V každém případě vám doporučujeme **alespoň jedenkrát denně uložit práci na disk** a nejlépe i na diskety.

Zálohovací program je vyvolán automaticky při každém ukončení programu. Objev se menu s níže uvedenými položkami. Funkce 3. a 4. pro obnovu dat jsou v tomto případě nedostupné.

Stejně menu a s ním spojené funkce můžete vyvolat i volbou „**Služby**“ ... „**Zálohování celého systému**“ ze základní nabídky programu SBN. Po této volbě jsou dostupné i funkce pro obnovu dat.

10.1.1. Mechanika pro zálohování

Volba „**0. Mechanika pro zálohování**“ v menu zálohování slouží k určení výstupní jednotky A nebo B. Implicitně je určeno „A“, což v drtivé většině případů vyhoví.

10.1.2. Zálohování

Jednotlivé volby v menu, které se objeví jsou, předpokládáme, samovysvětlující:

„**1.Záloha dat na pevný disk**“ – provede kopii všech dat do souboru EOS01.ZAL na disk do aktuálního adresáře.

„**2.Záloha dat na diskety**“ – tento krok nebude proveden bez bodu 1. Je-li vytvořen soubor EOS01.ZAL, potom je zkopírován na jednu nebo více disket.

Pozor!

Je – li na disketě cokoliv nahráno, záloha na diskety to nemilosrdně smaže!

10.1.3. Obnova dat

„**3.Obnova dat z pevného disku**“ – přepíše aktuální soubory zálohami uloženými v souboru EOS01.ZAL (viz výše).

„**4.Obnova dat z disket**“ – přepíše soubor EOS01.ZAL zálohou uloženou na 1 nebo více disketách.

Z napsaného je patrné, že s obnovou dat je nutno zacházet velice obezřetně.

10.2. Parciální zálohování

V každém programovém modulu existuje menší modul pro zálohování a obnovu dat příslušného programového modulu po jednotlivých souborech. Lze zálohovat třeba i jediný soubor.

Spouští se v „**Údržbě databáze**“ volbou „**Resuscitace (oživení) dat**“. Objeví se obrazovka tohoto modulu.

Oživení dat se ukončí pomocí volby „**Konec**“ nebo <K> nebo <Esc> v hlavní pruhové nabídce. Vráťte se do hlavního programového modulu, jenž Oživení dat pustil.

10.2.1. Instalace parametrů pro zálohování

Touto procedurou se nasazují některé parametry důležité pro správné zálohování.

Postup:

- 1) V hlavním menu úlohy vyberte „**Údržba databáze**“.
- 2) „**Resuscitace (oživení) dat**“ - spustí se modul pro zálohování a obnovu dat.
- 3) Zvolíte „**Jiné**“.
- 4) Z rozvinuté podnabídky zvolte „**Instalace**“.
- 5) Vyplňte tabulku a stiskněte <Esc>.
- 6) Jestliže došlo ke změně základních parametrů, následuje dotaz, jestli provedené změny promítnout do katalogu úlohy a po kladné odpovědi se změnit katalog úlohy.

Pozor!

Tato akce je v síti potenciálně nebezpečná a je nutno pracovat s maximální opatrností. Především v síti uzavřít ostatní rozpracované úlohy, katalog před spuštěním zálohovat apod.

Význam jednotlivých položek:

- *Mechanika pro zálohování:* jméno disketové mechaniky, ve které bude zálohovací disketa. Možné hodnoty jsou pouze: "A", "a", "B" nebo "b".
- *Jmenovka diskety:* zálohovací disketa musí být označena jmenovkou (návěští, label), zapsané jméno (max. 11 znaků bez mezery, interpunkčních a českých znaků se bude zapisovat na disketu při volbě *Jmenovka diskety*).
- *Jméno komprimovaného souboru:* jméno souboru, do kterého se bude databáze zapisovat při komprimovaném zálohování. Max. 8 znaků anglické abecedy a číslic bez mezery a interpunkčních znamének.
- *Načítat cesty z katalogu?:* "A" nebo "N". Při <A> jsou cesty k souborům směrovány do jiného adresáře katalogem úlohy. Doporučujeme <A>.
- *Cesta ke katalogu:* kompletní cesta k souboru EOS01.CAT, kde jsou záznamy o umístění jednotlivých souborů - nezapomeňte dopsat příponu souboru .CAT.

Příklad: C:\SBN60\EOS01.CAT.

- *Cesta k dat. souborům:* Tento údaj je potřeba zapsat, jestliže se cesty k souborům databáze nenacházejí v katalogu úlohy. Stačí jen cesta k příslušnému adresáři. Vesměs není potřeba.

Příklad: C:\SBN60\EOS01\.

10.2.2. Bezpečnostní kopie dat

Kopie souboru(ů) na disketu v jejich přirozené délce nebo v komprimovaném tvaru.

Postup:

- 1) V hlavní pruhové nabídce zvolte „**Údržba databáze**“
- 2) Z rozvinuté nabídky zvolte „**Resuscitace – oživení dat...**“
- 3) Objeví se nová obrazovka s další pruhovou nabídkou. Zvolte: „**Zálohy na disketu**“.
- 4) Volba mezi komprimovaným a nekomprimovaným zálohováním.
- 5) Vprostřed obrazovky se objeví nabídka souborů. Volíte opět stiskem <Enter> na požadované položce, tentokrát však nenásleduje další nabídka nebo činnost programu, zvolený soubor je jen označen "x" vpravo a vy můžete pokračovat ve výběru souborů pro zálohování. Stiskem <Esc> je výběr ukončen.
- 6) Program požádá o vložení diskety do vybrané mechaniky:
„Vlož do mechaniky X disketu XXX“.

Kontroluje, jestli disketa má odpovídající label - návěští (jak jste si povšimli, na počítači lze cokoliv jedinečně pojmenovat, jistě vás nepřekvapí, že disketa není výjimkou). Účelem tohoto opatření je soustředit na jednu nebo dvě diskety nejposlednější verzi zálohy, abyste nemuseli pátrat, na kterou to bylo naposledy.

- 7) Je-li vložena správná disketa, uskuteční se záloha vybraných souborů spolu s indexy.
- 8) Jestliže nestačí místo na jedné disketě, program požádá o vložení dalších disket.
- 9) Nemáte-li disketu, která by byla opatřena požadovaným návěštím, subúloha vám je vytvoří (viz dále).

10.2.3. Obnova dat z diskety

Postup:

- 1) V pruhovém menu oddílu „**Resuscitace (oživení) dat**“ vyberete „**Soubory z diskety**“.
- 2) Volba mezi komprimovanou a nekomprimovanou obnovou z diskety.

Poznámka

Nelze použít nekomprimovanou obnovu dat z diskety s komprimovanými daty a naopak.

- 3) Provedete výběr souborů pro obnovu jako v předchozím případě.
- 4) Program vás požádá o vložení diskety "XXX" do vybrané mechaniky.
- 5) Po kontrole návěští se provede obnova souboru z diskety do programu včetně souboru indexů.

Pozor!

Jestliže požadovaný soubor k obnově na disketě není, program si to vysvětlí tak, že chcete obnovit prázdný soubor a přesně to také udělá, čili původní soubor vymaže! Toho se dá eventuelně využít k vymazání všech souborů.

10.3. Jmenovka diskety

Postup:

- 1) Rozvinete volbu „**Jiné**“ v modulu Oživení dat.
- 2) Vložíte do vybrané mechaniky zformátovanou disketu. Nemáte-li, program provede i zformátování, (viz dále).
- 3) Zvolíte „**Jmenovka diskety**“.
- 4) Program ukáže instalované návěští, kterým chcete disketu opatřit (1-11 znaků bez mezery). Ponecháte nebo přepíšete a stisknete <Enter>.

10.4. Formátování diskety

Před prvním použitím diskety si musí počítač disketu rozdělit na tzv. sektory (kruhové výseče) a stopy (možno si představit jako drážky na gramofonové desce). Potom teprve je schopen na disketě kombinací čísla sektoru a stopy najít potřebný soubor. Tomuto označování se říká **formátování** a je nezbytným předpokladem pro práci s disketou. Jestliže tedy chcete použít zcela novou, nepoužitou disketu, musíte ji nejprve zformátovat, pokud již není k okamžitému použití takto připravená od výrobce.

Pozor!

Ověřte si, že je skutečně prázdná! Formátování bez milosti zlikviduje nenávratně vše, co je na disketě uloženo!!!

Postupujete takto:

- 1) Zvolíte z nabídky modulu Oživení dat „**Jiné**”.
- 2) Z rozvinuté nabídky zvolíte „**Formátování diskety**”.
- 3) Program vás anglicky požádá o vložení diskety do vybrané mechaniky. Vložte dosud nepoužitou disketu.
- 4) Stisknete <Enter>.
- 5) Probíhá formátování, jeho stav se ukazuje na obrazovce.
- 6) Po zformátování vás program požádá o vložení jmenovky (viz výše), napište požadované jméno a stiskněte <Enter> (Pouze <Enter> znamená žádnou jmenovku).
- 7) Program se anglicky otáže, jestli chcete formátovat další disketu. Odpovězte “N-no” (popř. “Y-yes”) a stiskněte <Enter>.

10.5. Obnovy

Tato volba z hlavní nabídky znamená dva odlišné druhy oživení souborů:

10.5.1. Obnova indexů

U vybraných souborů (viz výše) bude provedeno přeindexování podle aktuálního stavu. **Všechny věty předtím určené ke zrušení budou teprve nyní definitivně fyzicky zlikvidovány z disku.**

10.5.2. Obnova smazaných vět

U vybraných souborů (viz výše) bude provedena restituce vět určených k vymazání (všech, které jsou v souboru takto označeny bez ohledu na datum). Když se podíváte na předchozí odstavec, zjistíte, že jsou to všechny věty vymazané od minulého přímého indexování příkazem „Obnova indexů”. Tento příkaz byl zařazen pro větší bezpečnost databáze, ovšem umožňuje znovu „přihlásit” větu, jenž byla ze souboru odstraněna. Při používání více než kdy jindy platí „dvakrát měř, jednou řež”! Nelze obnovit věty u souboru, jemuž byly smazány všechny věty, takový soubor je již odstraněn z disku.

11. Ostatní

V nabídce „**Služby**“ se vyskytují pod čarou ještě dvě volby, umožňující přímo práci v operačním systému počítače.

11.1. DOS

Tato volba umožní **dočasný odchod do operačního systému** počítače a práci v něm. Po volbě „DOS“ se objeví prázdná obrazovka s výzvou (“promptem”) DOSu - “C:\>”, například.

Nyní můžete provádět práce běžné v operačním systému - prohlížení adresářů a souborů apod. Nejste-li znalci práce v příkazovém režimu DOSu můžete si vyvolat některý souborový manažer („Norton Commander“, „M602“, popřípadě jiný). Můžete i spustit nějaký program, ale pozor! Paměť počítače je již řádně zaplněna a může dojít ke zhroutilí systému.

Zpátky do hlavního programu se vrátíte příkazem „**EXIT**“ zapsaným na příkazovou řádku (**Pozor!**, máte-li spuštěn nějaký výše zmíněný manažer, nezapomeňte jej ukončit, zabírá paměť).

11.2. Změna data

Změna data je výhodná, pokud potřebujete změnit nebo zkontrolovat systémové datum počítače. Po vyvolání obrazovky zapíšete datum ve tvaru podle výzvy počítače (obvykle **MM.DD.RR**) a potvrdíte <ENTER>. Tím se změní datum v počítači a vrátíte se do hlavního programu.

11.3. Prohlížení libovolného .DBF souboru

Inkasní středisko, ale i jiné programy velice často komunikují pomocí standardních souborů DBASE. Proto v nové verzi je zařazeno prohlížení těchto tzv. „.DBF“ souborů (říká se jim tak pro standardní příponu .DBF v názvu souboru).

V každém modulu je pod volbou „**Služby**“ nabídka „**Libovolný .DBF soubor**“. Po jeho volbě program požádá o vložení jména souboru, který chcete vidět. Je potřeba zadat plnou cestu podle kritérií MS DOSu. Program soubor najde (jestliže existuje) a načte jeho strukturu. Nabídne vám ji k prohlédnutí, případně k úpravě, jestliže načtení struktury je chybné (nezapomeňte na libůstku PC FANDu: v deklaraci za poslední položkou **nesmí** být středník!). Po prohlídce stisknete <Esc>. Program překopíruje prohlížený soubor do DATA.DBF a ten vám nabídne k editaci. Můžete jej prohlížet, třídit tisknout... Můžete provádět i úpravy, ale ty se týkají jen pracovního souboru DATA.DBF, vlastního originálu se nijak nedotknou. Prohlížení ukončíte klávesou <Esc>. Pracovní soubor se zruší.

11.4. Převody souborů

Odskok k modulu, který provádí převody souborů a to v dvojím směru:

- převody kódování češtiny datových i textových souborů,
- převody datových souborů do některého výměnného formátu (.DBF nebo .TXT).

11.4.1. Kódování češtiny

Pouze stručný úvod do problematiky. V počítači existují pouze čísla v binárním tvaru. Také písmena, která se objevují na obrazovce nebo tiskárně nejsou interně ničím jiným, než osmi nebo šestnácti místným binárním číslem, kde každá z 256 (dvě na osmou) kombinací jedniček a nul představuje písmeno nebo jiný znak. Přiřazení čísel a písmen se nachází v mezinárodně standardizované tzv. ASCII tabulce. Čertovo kopytko spočívá v tom, že osobní počítač je americký vynález a angličtina si bohatě vystačí pouze s 27 písmenky abecedy. Spolu s číslicemi a dalšími tisknutelnými i netisknutelnými znaky si tedy Američané zabukovali polovinu, tedy 128 znaků zmíněné ASCII tabulky. Druhých 128 znaků použili pro stejné znaky, ale v podobě kurzívy. V okamžiku, kdy se počítače rozšířily do Evropy, vznikl problém. Řada evropských jazyků používá mimo základní sadu ještě jiná písmenka abecedy (to není výsada jen češtiny, ale i němčiny, norštiny, španělštiny...). Nicmluvě o státech, kde se používá azbuka. Bylo rozhodnuto tato národní písmena dodat do horní poloviny 128 znaků tabulky s tím, že poněkud nadbytečná kurzíva bude vypuštěna. Ještě než se do celé situace mohla zamíchat nějaká mezinárodní standardizační organizace, snad v každé evropské zemi někdo vymyslel a prosadil podobu zakódování vlastních národních znaků do horní poloviny tabulky. Tento chaos si později vynutil nástup mezinárodně uznávaných standardů, nicméně domácí řešení již často zapustilo hluboké kořeny. Celou věc ještě zkomplikoval nástup Windows, ten si vynutil další změnu v kódování národních znaků, platnou právě jen pod Windows. Tím chci naznačit, že se nejedná o problém ryze český, ale obecně evropský. Až do dnešních dnů se udržely celkem 3 systémy kódování češtiny pro osobní počítače:

1. Kód Kamenických - představoval onen domácí standard kódování českých (a slovenských) znaků. Pod MS DOS se stále používá poměrně často. Byl velmi vtipně navržen a je čitelný i když monitor nepodporuje zobrazování znaků s diakritikou (to už je dnes velmi vzácnou výjimkou). Také „Kameník“, „CP 850“, příp. „CP 869“.

2. Kód Latin II - mezinárodní standard. Jeho výhodou je oficiální podpora v novějších verzích operačních systémů (MS DOS, Windows, OS/2), čitelnost českých znaků v okně Windows nebo OS/2. Nevýhodou je, že tento kód byl vymyšlen pro všechny východoevropské abecedy, takže jsou v něm i písmenka polská, rumunská a maďarská a naopak chybí některé znaky, bohužel dost často používané (mocnítko „na druhou“, příkladně). Také „L2“ nebo „CP 852“. **Právě v tomto kódu je provozován systém SBN!**

3. Kód Windows - používá se výhradně v programech pracujících pod operačními systémy Windows 3.XX a Windows 9X, NT, 2000. V programu SBN, který je psaný pro MS DOS nemá tedy význam. Význam má pouze v textech, které chcete převádět do textového editoru pracujícího pod Windows (MS Word, WinText 602, Amí

Pro apod.). Také „CP 1250“. Hodí se i pro převod dat do tabulkových procesorů (MS Excel).

4. Bez diakritiky - jenom pro pořádek. Není to vlastně žádné kódování češtiny, ale stav, kdy se čeština již zcela vytratila a přišel se „bez hacku a carek“. Použití je možné v případech výměny dat mezi různými programy, kdy není předem dohodnuto kódování češtiny.

11.4.2. Výběr souborů pro následující zpracování

Před oběma akcemi se nejprve nabídne seznam souborů, pro které bude proveden převod. Seznam je citlivý na modul, z kterého byl převod vyvolán: nabízejí se jednak soubory definované v tomto modulu, jednak ze všech nadřazených modulů (soubory společné pro dva nebo více modulů).

Nejprve pomocí menu určíte, z jakého okruhu souborů budete vybírat:

- „**1.Vsechny**“ - všechny soubory viditelné v modulu PŘEVODY a všech nadřazených - toto se vesměs nehodí.
- „**2.Jen z volajícího modulu**“ - tedy v případě modulu NÁJEM jen soubory definované tam.
- „**3.Včetně nadřazených**“ - jako dtto, navíc soubory definované v kořenové úloze.

Vlastní výběr se provádí následujícími klávesami:

- <Enter> Výběr 1 souboru a okamžité provedení akce s ním.
- <F8> Označení/odznačení souboru k akci, která bude provedena po ukončení výběru.
- <Shif+F8> Výběr všech souborů k akci, která se provede po ukončení editace.
- <Esc> Ukončení editace a zahájení akce s vybranými soubory.

11.4.3. Postup - kódování češtiny

- 1) V každém modulu je v menu „**Služby**“ volba „**Převody**“.
- 2) Objeví se obrazovka modulu PŘEVODY. Z pruhového menu vyberete „**Převod cestiny**“ - ten slouží k převodu kódování češtiny. (Povšimněte si, že všechna menu i hlášení v tomto modulu jsou bez diakritiky, právě proto, že není zřejmé, jaké kódování právě program používá).
- 3) Z rozvinuté nabídky si potom vyberete jaký typ souboru chcete překódovat:
 - „**Datove soubory**“ - data programu (třeba BYTYF.000).
 - „**Textove soubory**“ - jakýkoliv vytvořený text (NECO.TXT).
 - „**Programove soubory**“ - program PC FANDu (*.RDB), volba je přístupná pouze při spuštění programátorské verze PC FANDu v ladícím prostředí. **NELZE PŘEVÁDĚT PROGRAM, KTERÝ JE PRÁVĚ SPUŠTĚN! Velice opatrně s touto volbou.**
- 4) V dalším kroku vyberete směr kódování mezi jednotlivými typy jak bylo popsáno výše i s příklady použití. Jediný směr, který je zapovězený je „**Bez diakritiky --> cokoliv**“, protože počítač není schopen si domyslit pravděpodobnou přítomnost nabodeníček nad písmenky.

- 5) Nyní se již provádí vlastní převod dat, což je signalizováno na obrazovce.

Nezapomeňte!

Jestliže změníte kódování datových souborů programu, je nezbytné změnit příslušným způsobem i konfiguraci programu PC FAND (konkrétně soubor FAND.CFG). Provádí se to programem FANDINST.EXE. Podrobnosti jsou uvedeny v Uživatelské příručce PC FANDu.

- 6) Převody programových souborů jsou možné pouze pomocí **programátorské verze** PC FANDu a pouze na **otevřeném projektu**. Dále je nutné převádět programové soubory z jiné úlohy (tedy nepřevádět úlohu, která je právě otevřená)! Výběr programových souborů se provádí postupným výběrem kompletních cest a zápisem do souboru.
- 7) Ukončení výběru provedete klávesou <Esc>. Dále již postupujete podle bodů 4) a 5) jak je popsáno výše.

11.4.4. Postup - převod do výměnného formátu

- 1) Vyberete modul „**Převody**“ stejně jako v předchozím případě.
 - 2) Objeví se obrazovka modulu PŘEVODY, vyberete „**Převody vzájemně**“.
 - 3) Z dalšího menu vyberete, do kterého výměnného formátu chcete uložit - buďto databázový (*.DBF) nebo textový (*.TXT).
 - 4) Vyberete soubor/y, kterého/kterých se akce bude týkat. Tato akce má smysl výhradně pro datové soubory programu.
 - 5) Pro jeden každý vybraný soubor se objeví výzva pro zvolení jména převedeného souboru. Vyberete známým postupem, nebo dopíšete z klávesnice.
- V případě databázových (*.DBF) souborů se nesmí opakovat jméno souboru (tedy jestliže převádíte soubor BYTYF.000, nelze jeho kopii pojmenovat BYTYF.DBF), jinak program skončí s chybovým hlášením.*

Poznámka

- 6) Dále již probíhá převod. O právě převáděném souboru jste informováni na spodní části obrazovky. Před vlastním provedením se objeví (při převodu do .DBF) programem vygenerovaný popis souboru, který můžete případně upravit. A po ukončení editace se nabídne převedený soubor k prohlídce a editaci.

11.5. Doplnování sestav a deklarací při reinstalaci

Při vytvoření nových verzí programu dochází občas k úpravám některých sestav. K tomu, aby bylo možno používat tyto nové sestavy po reinstalaci společně s vlastními úpravami, slouží volba „**Sestavy a deklarace**“ v menu „**Služby**“ každého modulu. Podrobnější je popis je v kapitole Sestavy.

11.6. Vlastní doplňující úloha

K uspokojení speciálních požadavků je ke každému modulu možné naprogramovat libovolnou vlastní úlohu operující nad daty modulu a společnými daty systému. Je nutné znát alespoň základy programování v Pascalu a PC FANDu. Je rovněž možné si případnou doplňující úlohu nechat vytvořit na zakázku. V každém případě je její provoz i případně způsobené problémy plně ve Vaší režii.

12. Ukončení modulu

Je velice jednoduché. Z kterékoliv úrovně nabídky nebo podnabídky se dostanete vesměs dvěma způsoby:

- 1) Volbou „**Konec**“ pokud je v nabídce uvedena (což vesměs je), přičemž ekvivalentní je stisk klávesy <K>.
- 2) Stiskem klávesy <Esc>.

Výsledkem je skok (návrat) do nadřídzené nabídky, z které byla podnabídka vyvolána.

Tedy:

- 1) Výše popsaným způsobem se vrátíte do základní svislé nabídky systému.
- 2) V něm opět zvolíte „**Konec**“ (nebo <K>, nebo <Esc>).
- 3) Objeví se menu s nabídkou zálohování celého systému. **Důrazně doporučujeme vždy po ukončení práce provést zálohování alespoň na pevný disk!** Podrobněji se o zálohování dočtete v kapitole o zálohování a obnově dat. Zálohování ukončíte klávesou <Esc>.
- 4) Poté žádá program potvrzení záměru „Opravdu si přejete ukončit program?“ <A> nebo <Enter>, <N> nebo <Esc> vrací program k hlavnímu systémovému menu.
- 5) Uzavření souborů a návrat do původního adresáře provede program automaticky a není potřeba se o tyto věci starat.

13. Síťové zpracování

Jestliže vlastníte několik počítačů propojených do sítě LAN, síťovou verzi programu UFAND a máte program konfigurován pro provoz v síti, může více osob najednou pracovat se stejnými soubory.

Tato možnost ovšem předpokládá vyšší stupeň disciplíny a určitou kolegiálníitu u všech, kdo s programem pracují.

Příklad:

Pracujete se souborem BYTYF3 a máte vyvolanou tabulku se souborem konstrukčních prvků (SKP). Zapišete nějakou číslici do první položky a zjistíte, že nemáte všechny potřebné podklady k vyplnění tabulky. Jdete je tedy vyhledat a od toho okamžiku pro všechny ostatní stanice v síti blokujete jednak větu v souboru BYTYF3, jednak doprovodnou větu v souboru SKP. Program tuto situaci řeší sledováním doby, po kterou nebyla během editace použita klávesnice. Jestliže tato doba překročí 120 s, program vydá zvukový signál a větu opustí bez zaznamenání provedených změn. Takže pozor, abyste pak nebyli překvapeni, že program "odskočil" zpět do menu, zatímco vy si vyřizujete jiné záležitosti.

Dále je potřeba upozornit, že program se vždy použitím sítě zpomalí, protože značná část časové režie je vynaložena na komunikaci v síti. Tato časová ztráta je vysoce vyvážena možností používat stejné soubory k různým akcím, ale vede někdy k rozladění uživatelů. Podle našich zkušeností je zpomalení citelné především u starších pevných disků s delší vybavovací dobou.

Také je čas od času (nastavitelné v konfiguračním souboru PC FANDu) prováděna tzv. refresh (občerstvení obrazovky). Program kontroluje, jestli nedošlo ke změně údajů zobrazovaných na monitoru jedné stanice jiným účastníkem sítě a pokud ano, na obrazovce tyto změny promítne. Projeví se to krátkým zabliknutím monitoru.

Více než jindy musíte být uvážliví v použití tlačítka RESET. Zvláště, pracujete-li v síti **peer-to-peer** a váš stroj je zároveň server. V takovém případě může mít použití tohoto tlačítka uprostřed vykonávané činnosti některým z účastníků katastrofální následky. Vždy si uvědomte, že použití RESET je to nejposlednější z posledních možných řešení a v každém případě informujte kolegy na ostatních stanicích. PC FAND má sice značnou schopnost zotavení se z podobných „náhlých příhod“, ale ani ta není neomezená!

Především akce, kdy se pracuje s celými soubory a to i s několika najednou, mohou působit líným dojmem, zvláště, pracuje-li zároveň na stejných souborech jiný účastník. Než nervy drásající čekání na ukončení akce („za chvíli mi jede autobus...“) je lepší, (nikoliv nezbytné) zajistit si předem volnost souborů u kolegů.

Naopak interaktivní práce se soubory: editace a pořizování by neměla činit žádnou potíže a běžný uživatel si přítomnosti sítě nebude téměř vědom.

Občas se může objevit hláška „>>>Soubor nebo věta blokována. Zkousím dále“. Na stejné části souboru jako vy začal pracovat někdo jiný, je potřeba vyčkat uvolnění blokové větě nebo části souboru a potom pokračovat. Právě tato situace někdy svádí k nepředloženému RESETu!

13.1. Úpravy a práce se síťovým katalogem

Katalog je speciální programová struktura, ve které je uložené umístění všech datových souborů, s kterými se pracuje. Pro síťové zpracování je správné nastavení katalogu pro každého uživatele zásadní. Jako pomoc pro systémové programátory je v programu modul NEC.

Tento speciální modul slouží k vytváření a údržbě katalogu úlohy na síti. Předpokladem k jejímu použití je především nastavení příznaku „A“ v položce Práce v síti? v „Základních parametrech“. Jinak není příslušná volba dostupná.

Postup:

- 1) V menu hlavní obrazovky Vyberte “Služby”
- 2) Z další nabídky potom “Nástroje”.
- 3) Otevře se nabídka, z které vyberete „Práce se síťovým katalogem“. Dostanete se do zvláštního modulu NEC, kde se úpravy síťového katalogu realizují.

13.1.1. Parametry

Parametry se nastavují ve dvou volbách – „Globální cesty“ a „Lokální cesty“. Pro účely dalšího výkladu budeme předpokládat, že síťový svazek je mapován jako disk „S“.

13.1.1.1. Globální cesty

- Cesta k originálnímu katalogu - tzv. matriční katalog. Je to katalog, kde jsou sdílené soubory označeny písmenem „n“ namísto „#“ a lokální soubory „l“. V průběhu vytváření uživatelských katalogů budou písmena odpovídajícím způsobem nahrazena a do cest přikopírovány výše uvedené cesty (lokální jen při nastaveném příznaku „A“). Implicitně se tento katalog kopíruje do adresáře modulu NEC a jmenuje se EOS01.CAT. Cesta k němu by měla tedy vypadat přibližně takto „S:\SBN\NEC\EOS01.CAT“.
- Cesta k uživatelskému katalogu - cesta, kam zkopírovat uživatelský katalog. Například: „S:\USERS\JANA\EOS01.CAT“.
- Cesta ke sdíleným datům - cesta k místu, kde jsou nainstalována společná data. Například: „S:\SBN\“. Tato cesta bude doplněna k souborům označeným v matričním katalogu jako sdílené - „n“.
- Cesta k lokálním datům - cesta k datům jednoho uživatele: „S:\USERS\JANA\“. Tato cesta bude doplněna k souborům, které jsou označeny v matričním katalogu jako lokální „l“, ovšem pouze při nastaveném příznaku, viz dále.
- Doplnit lokální cesty do katalogu A/N? - souvisí s předchozí položkou. Cesty k lokálním souborům budou doplněny pouze při nastaveném příznaku „A“. Lokální cesty nejsou zásadní, protože je lze nastavit i systémovými proměnnými FANDCAT a FANDDATA (viz uživatelskou dokumentaci PC FANDU).
- Hlavní úloha a Strom úlohy - tyto položky jsou již naplněné a doporučujeme je neměnit!

13.1.1.2. Lokální cesty

V Lokálních cestách lze vyplnit celý seznam uživatelských adresářů. Položky jsou stejné jako u globálních cest. Dále uvedete u každého uživatelského adresáře jestli provést pro ten který adresář transformaci (A/N). Nastavení se používá pro hromadný převod všech uživatelských adresářů.

13.1.2. Editace

V Editaci lze upravovat jak matriční, tak pracovní i převedený uživatelský katalog i katalog úlohy. Zejména s matričním opatrně.

Ještě pro zopakování:

Matriční katalog - předloha, z níž se vytvářejí uživatelské adresáře.

Pracovní katalog - program nejprve zkopíruje matriční katalog do pracovního a na něm provede doplnění cest. Před umístěním katalogu do uživatelského adresáře (při ruční transformaci) lze tento pracovní katalog ještě prohlédnout.

Převedený katalog - katalog umístěný v uživatelském adresáři.

Katalog úlohy - „ostrý katalog“, tedy ten, s nímž úloha právě aktuálně pracuje. Při jeho úpravách zvláště opatrně! Tato volba je využitelná i pro nesítové instalace.

Umístění matričního a převedeného katalogu se řídí cestami nastavenými v „Globálních cestách“ (viz výše).

13.1.3. Úprava katalogu

Transformaci matričního katalogu na uživatelský lze provádět ručně (postup je dán pořadím voleb v podřízeném menu) nebo automaticky pro jednotlivé pořízené uživatelské adresáře s nastaveným příznakem „A“.

13.1.3.1. Ručně

Postupným prováděním voleb v tomto menu transformujete matriční katalog přes pracovní do převedeného s doplněním síťových a volitelně lokálních cest. Místa hledání jednotlivých souborů jsou načítána z „Globálních cest“.

13.1.3.2. Automaticky

Je prováděno totéž jako v předchozím případě, ale automaticky bez dotazů a cesty přebírá z „Lokálních cest“.

13.1.4. Konec

Ještě je nutno upozornit, že uživatelské adresáře, do kterých chcete kopírovat musí být předem založen! Obecně doporučujeme provést zkušebně pro jeden uživatelský adresář ručně, zkontrolovat dosazené cesty a funkčnost a potom pro zbytek provést hromadný převod.

Modul ukončíte <Esc> z hlavní nabídky, potvrzením volby „Konec“, nebo stiskem klávesy <K>.

14. Myš

SBN nabízí myš jako možnou alternativu k ovládání programu z klávesnice. Při použití MS-DOS nestačí pouze myš zezadu „přikabelovat“, před spuštěním programu musí být v paměti umístěn ovladač (driver) myši. Poradte se svým systémovým operátorem. Při spuštění programu pod Windows 9X a vyšším je ovladač myši zpravidla již automaticky spuštěn.

Levé tlačítko myši potom supluje klávesu **<Enter>**, pravé zase klávesu **<Esc>**. Pohyb myši po podložce nahrazuje pohyby kurzorových kláves.

Na spodní liště každého editačního formuláře je systém zvýrazněných (zpravidla červených) ikoněk s použitelnými ovládacími prvky. Editaci formuláře pak lze provádět poklepáním na jednotlivé ikonky se stejnou reakcí jako stisk příslušné klávesy.

Kombinace kláves s přepínači **<Shift>**, **<Ctrl>** a **<Alt>** se realizuje stiskem daného přepínače.

Podrobněji v “Uživatelské příručce PC Fandu”.

15. Závěr

Při správné manipulaci s programem i s pomocí tohoto návodu a výše uvedených rad věříme, že Vám náš program značně usnadní práci s evidencí bytů a nájemníků, s výpočtem nájmu, tiskem formulářů a s dalšími činnostmi s bytovou problematikou spojenými.

Přejeme vám příjemnou práci s programem. Předem děkujeme za každou připomínku či námět, který bude přínosem do dalších verzí tohoto programu.

Program řeší firma:

<i>Jiří Mosz</i>	<i>Ing. Vlastimil Rybola</i>
<i>Nelsonská 452</i>	<i>Žižkova 98</i>
<i>417 05 Osek</i>	<i>417 42 Krupka 1</i>
<i>tel. /zázn. 0417 / 837 139</i>	<i>tel. 0417 / 851 170</i>
<i>0603 481 345</i>	<i>0603 226 609</i>
<i>email: shav@nius.cz</i>	
<i>www: http://www.alis.cz/webkeo</i>	
<i>http://www.volny.cz/shav</i>	

Poznámky

